

úvodník

Hledá se pastýř, zvány jsou ovce!

Jarek Andrýsek

Milí čtenáři,

asi bychom našli jen málo oblastí našeho duchovního života, které se nás dotýkají tak bezprostředně jako pastýřská služba. To byl také jeden z důvodů, proč jsme toto téma zvolili. Potřeba takové služby stále roste, ale nemůžeme se do ni pustit „po hlavě“. Je nutné se zamyslet nad povahou pastýřské služby, jak ve stejnojmenném článku připomíná bratr Číž. Východiskem pro ni zůstává Bible a otevřené pastýřské srdce, ale k přípravě na pastýřskou službu patří nepostradatelně i odbornost. Zvlášť dnes, kdy cesta ke vzdělání není zata rasena ideologickou hrází.

Existuje však i jiná překážka pastýřské péče, a tou často bývá falešná představa o ní. Velkým blokem může být názor, že je to jen pro pastýře. Pán Ježíš však vyzval k milování bratra všechny své ovce. I ovce ovci může zprostředkovat hodně z Božího zájmu a blízkosti. Je zajímavé sledovat, jak velká je potřeba společenství v mladých a malých sborech. S věkem a velikostí sboru intenzita společenství slabne. To je výzva všem, kdo se hlásí ke společenství církve. Tady plně platí: „Pastýřská služba je úkolem církve“, jak se nám ve svém článku snaží ukázat bratři Eyl a Burhenne. Jasné přitom strukturují pastýřskou péči do tří úrovní. Podrobnosti se dočtete uvnitř čísla.

Velkou roli zde samozřejmě hraje obdarování Duchem svatým. Na otázku, jak je rozpoznat a rozvijet, se snaží odpovědět článek br. Ostroluckého. A nejen to, zmíněný článek připomíná, že charisma se neobejdě bez

správné motivace. To je, dle mého soudu, rozhodující moment. Prožívám a přijímám Boží lásku? Jsem připraven zprostředkovat ji také druhým? Nezištěně a s obětí, která se nechává vést příkladem Pána Ježíše? To jsou otázky na tělo, kterým bychom neměli uhýbat.

Někdy však máme dobrou motivaci i určité obdarování, ale chybí nám praktický návod. Jak na to? Možná vám pomůže „Poradenská služba“ Dr. Pablo Martineze, článek poskytující směrnice pro praktickou kristocentrickou poradenskou službu. Technika přitom zůstává druhořadá, rozhodující je osoba poradce, který se snaží ve čtyřech krocích (setkání, očištění, vyjasnění, duchovní růst) zprostředkovat vnitřní uzdravení.

Téma tohoto čísla Živého Slova obohacuje i článek „Paste stádo Božie!“ od br. I. Kozára, který přináší správné vzory a základní zásady pro kvalifikovanou pastýřskou službu. Nemohu se rozepsat o každém článku, chtěl bych však přece jen upozornit na informaci o Evangelické teologické konferenci, která proběhne v Praze v listopadu 2003 na téma Sborová pastorace a pastorační poradenství. Zvlášť pro ty z vás, kterým tato oblast života církve leží na srdci, je to skvělá příležitost k načerpání.

Věřím, že v tomto čísle najdete nejednu inspirující myšlenku, která vám pomůže ve vaší službě. Bůh připravuje pro budoucnost znovuobnovení všeho, co bylo poníčeno hřichem. Některé škody jsou nevratné, jiné mohou být napraveny. Pán Ježíš, pohnut litostí, nás volá ke spolupráci na záchraně duší, na jejich uzdravení, na budování společenství vykoupených, které je předchutí vykoupení budoucího. Chceme mít podíl na jeho věčné slávě? Učme se nosit břemena časného utrpení našich blízkých. Pán nám v tom pomáhej.

úvaha

Prechádzka po cintoríne

Ján Kučera

V dôsledku rodinných a služobných pomerov mám teraz veľmi blízko do cintorína v Slávičom údoli, v Bratislavе. A tak, keď mám trochu času, poprechádzam sa v ňom. Pozerám sa na jeden náhrobny pomník za druhým a s údivom zisťujem, že tu akož odpočíva oveľa menej tých nad sedemdesiat a osiemdesiat rokov, čo je hranica podľa Biblie pre pobyt človeka na tejto zemi ustanovená Bohom po potope. Je to vážny dôvod na zamyslenie sa pre nás živých. Jednak, že musíme odiaľto odísť a jednak, že môžeme odísť hocikedy, v akomkoľvek veku. Sväté Písmo hovorí: „Je uložené ľuďom raz zomrieť a potom súd.“

Mnohí, čo ležia v hroboch, by si pred tým, ako zosnuli, želali, aby sa smrťou všetko skončilo. Nie je to však pravda. Nou sa všetko iba začína. Začína sa totiž nekonečná večnosť, a to s Bohom, v mieste večnej radosti, alebo bez neho, v mieste večných mŕk. Žiadna iná alternatíva neexistuje. Čo sa s tým dá robiť? Nuž, treba v hlbokom kajani sa priamo Bohu a Pánovi Ježíšovi vyznať svoj hriech, poprosiť o odpustenie a podákováť sa za zástupnú smrť na golgockom križi. Treba aj vyznať strach zo smrti, ktorá je pre každého žijúceho na tomto svete nevyhnutná. To by mal byť prvý krok na ceste do večnosti s Bohom. Prorok Ámos hovorí a vyzýva: „Priprav sa na stretnutie s Bohom!“ Obrátenie sa k Bohu je tým prvým krokom, potom pride celá séria príprav. Prídu vŕazstvá i prehry v živote viery, ale nepominie sa istota, že po smrti budeme večne s Pánom. Verte, táto príprava stojí zato! Príprava na smrť je jedna vec a príprava na druhý Pánov príchod v ústrety svojim, je vec druhá.

Ked' sa prechádzame po cintoríne v týchto dňoch viac ako inokedy, mali by sme na tieto skutočnosti aj viac myslieť a nezostávať iba pri

spomienkach na našich drahých, zosnulých. Taká prechádzka po cintoríne môže byť pre každého veľmi poučná. Môžeme si pospomiňať na tých, čo tu boli a už nie sú. Môžeme sa zamyslieť nad nevyhnutným koncom každého z nás. Môžeme bilancovať vlastný život i urobiť čosi v príprave na ten život po odchode z tohto sveta. Môžem to odporučiť každému: „Ak máte čo i len trochu času, chodte sa poprechádzat po najbližšom cintoríne...“

Lenže cintoríny nie sú iba miesta akož posledného odpočinku zosnulých. Napríklad pri bráne cintorína v bratislavskom Slávičom údoli je hned niekoľko doslova krčiem, kde celé hodiny vysedávajú živí „zosnuli“. Ľudia sa hádajú, nenávidia sa, závidia si, urážajú sa, rovzádzajú sa a nevinní trpia donekonečna. Zisťujeme, že okolo nás je plno cintorínov, plno križov a križiek, plno pomníkov, hoci ľudia ešte zdanivo žijú, smejú sa i zabávajú, ale i smútia a pláču. Keby sa tak Pán Ježíš dnes prechádzal po tých našich cintorínoch, musel by povedať, že kedysi farizejom: „Zvonku sa javíte ako obielené hroby, no zvnútra ste plni kostí mŕtvych.“ Na cintorínoch býva zväčša smutno. Aj nám je smutno, že sa akoby neustále prechádzame po cintorínskych chodníkoch. Do toho všetkého znejú slová Pána Ježíša Krista: „Ja som vzkriesenie i život. Ten, kto verí vo mňa bude žiť, hoci by aj umrel.“ Sú to slová veľmi nádejné a povzbudivé zároveň.

Smelo môžeme povedať, že celý nás svet ľudi je jedným obrovským cintorínom. Sú tu ľudia prevážne mŕtví vo vinách a hriechoch. Znie tu však aj Pánovo slovo záchrany: „Prebud' sa ty, kto spiš, a bude ti svietiť Kristus!“

Ked' v novembrových dňoch prechádzame po cintorínoch, zamyslime sa nad krátkostou pobytu nás ľudí na tomto svete. Zamyslime sa aj nad mŕtvymi v previneniaciach, nad mŕtvmi citimi i vzťahmi, nad mŕtvou prvou láskou k Pánovi Ježíšovi. Vyznajme mu to všetko v kajúcej modlitbe a vykročme v nových Božích silách v ústrety nebu, kde žiadne cintoríny nie sú. Dnes je čas zamyslieť sa aj nad zvestou

evanjelia. Ono znie jedine nádejne aj do tých našich cintorínov.

Z cintorínov sa obyčajne chodi na kary, spomienkové posedenia za tých, ktorých sme práve pochovávali. Z tej našej cintorińskiej prechádzky by sme sa však mali rozbehnúť do zvestovania plného, krásneho a večného života s Ježišom Kristom. On aj jasne povedal: „*Kto mi verí, na súd nepríde, ale prešiel zo smrti do života.*“ Naša zvesť by mala byť o živote o večnej nebeskej vlasti, o radosti a počoji vo Svätom Duchu. Kiež by nás tie dnešné prechádzky po cintorinoch pobádali k živej službe večne živému Spasiteľovi a Pánovi.

ohlédnutí

520 jubileum narodenia Dr. Martina Luthera

Dr. Martin Luther

Desiateho novembra 1483, teda pred päťstodvadsiatimi rokmi, sa narodil nemecký reformátor pôvodnej všeobecnej cirkvi, Dr. Martin Luther. Dňa 31. októbra 1517 na chrámovú bránu vo Wittenbergu pribil 95 téz proti odpustkom. Toho dňa sa začala nemecká i celosvetová reformácia.

Nech už sú dnešné pohľady na tohto muža a jeho dielo akékolvek, faktom je, že na svete žijú milióny „luteránov“. Na reformáciach tohto muža stavame aj my a tak sa s úctou zamýšľame aj nad jeho životom a dielom. Martin Luther zomrel 18. februára 1546 ako 63-ročný. Zanechal celosvetové dielo dobrých reformačných snáh a verime, že nás aj jeho Hrad prepevný – Pán Boh spravodivo posúdi, zhodnoti a aj odmení jednu z najväčších osobností kresťanskej histórie.

150 let Bratrského hnutí v Nemecku

Jarek Andrýsek

Mestská hala v nemeckém Dillenburgu bude 18. října 2003 hostit účastníky zvláštní výroční konference, která pripomene 150. výročí vzniku bratrského hnutí v Německu. Mezi hosty bude např. Dr. Stephan Holthaus ze Svobodné teologické akademie v Giesen s přednáškou „Boží cesta s Bratrským hnutím“ nebo sekretář Biblického svazu a učitel na Biblické škole v Burgstaedt Karl-Heinz Vanheiden, který pripomene specifické aspekty Bratrského hnutí. Na pořadu budou i další přednášky bratrů L. Junga, M. Schmidta či H. Jaegera, jakož i vystoupení pěveckých sborů. Za zmínu stojí i to, že u této příležitosti vyšla nová kniha br. Gerharda Jordyho o historii bratrského hnutí. (e-mail: info@cv-dillenburg.de)

Rok 1853 je považován za začátek hnutí tzv. Elberfeldských bratří, nazývaných podle místa prvních shromáždění v Elberfeldu (dnes Wuppertal-Elberfeld), který byl v té době centrem probuzeneckého hnutí. Přívlastek „elberfeldský“ dostal také překlad Bible, do kterého se bratři hned v počáteční fázi nově se rodícího hnutí pustili a který si dodnes udržuje kredit kvalitní studijní Bible. Za „otce“ tzv. Elberfeldských bratří je považován Carl F. W. Brockhaus (1822-1899), který udržoval úzké kontakty s J. N. Darbym (1800-1882), vůdcí postavou tzv. exklusivní větve Bratrského hnutí. Přesvědčen o tom, že zemská cirkev v té podobě, jak ji znal, nemůže probouzet víru a poskytovat prostor k duchovnímu růstu věřících, vystoupil z jejich řad. Praktikoval posvěcený život, který zdůrazňoval odlišnost obráceného človeka od lidi „tohoto světa“. Cirkev tak vytvářeli výlučně věřící lidé, kteří

Živé Slovo 3/2003

se vzájemně budovali a slavili Památku Páně. Od roku 1853 organizoval německé Bratrské hnutí (konference, cesty) a vydával časopis „Botschafter des Heils in Christo“ (Posel spásy v Kristu). Vedle toho napsal celou řadu traktátů a duchovních písni, které vyšly v roce 1858 pod názvem „Kleine Sammlung Geistlicher Lieder“ (Malá sbírka duchovních písni).

Ovlivněn Darbyho spisy, zůstal jeho vztah k ostatním svobodným církvím napjatý, protože v nich neviděl církev dle apoštolského vzoru.

Nicméně Carl a Wilhelm Brockhausovi, Julius von Poseck, Georg von Viebahn, jakož i jiné osobnosti Bratrského hnutí, si udrželi zdravý odstup od Darbyho učení o vytváření jednoty oddělováním. Posledně jmenovaný byl vůdcí osobnosti alianční spolupráce (Konference v Bad Blankenburgu a Alianční biblická škola v Berlině). Situace tragického štěpení, jež začalo oddělením od „otevřených bratří“ a v řadách anglických „uzavřených bratří“ stále pokračovalo, se v Německu neopakovala. To mělo na celý další vývoj hnutí pozitívni dopad.

Pro ty, kdo jsou s historii Bratrského hnutí v Německu seznámeni, není žádným tajemstvím, že první bratrská shromáždění na německé půdě vznikla o trochu dříve, než jak se to oficiálně pripomíná. Víme totiž celkem jistě, že první bratrský sbor v jižním Německu vznikl za přispění bratra Georga Müllera (1805-1898) již v roce 1843 ve Stuttgartu.

Byl to docela prozaický příběh. Jedna dáma se chystala ke křtu v malém baptisticém sboru. Před křtem však měla slíbit, že už nikdy nebude slavit Večeři Páně s lidmi nepokřtenými nebo s příslušníky státní církve. Toto omezení však odporovalo jejímu svědomí a tak tu ztrátu svobody, totiž pěstovat společenství

s kresťany z jiných kresťanských společenství, odmítla.

Nakonec se odhodlala k cestě do Bristolu, protože slyšela o svobodě tamějších Bratrských sborů, které byly v otázce slavení Památky Páně s příslušníky jiných církvi velmi otevřené. Zvlášť, když se jednalo o přijetí hosta, který ve své domácí církvi měl účast na večeři Páně. Chtěla se s nimi seznámit a lámat chléb právě tam. Tak vznikl první kontakt. Pak následovalo pozvání jednoho z vedoucích bratří stuttgartského baptického sboru pro bratra G. Müllera, aby je navštívil.

Ten pozvání přijal s tím, že se po několika dnech vráti zpět. G. Müller kázal, odpovídal na otázky a mezi ním a tamějšími věřícími vzniklo opravdu silné pouto. Jak už to ve vztazích bývá, měl i své odpurce a tak se kvůli otázce skutečné kresťanské svobody vytvořily dva tábory. Bratr Müller se je snažil přimět k tomu, aby se z ohledu na věřici i svědec v navezenek nerozdělovali, ale oni nechtěli. Rozdělení nakonec k tomu došlo a tak vznikl první Bratrský sbor v Německu. Georg Müller se nakonec vrátil do Anglie až po dlouhých sedmi měsících. Další sbor vznikl v Tübingen v roce 1848.

Obě větve Bratrského hnutí v Německu se i přes šikanování ze strany státu, na které si ještě na 2. mezinárodní konferenci Evangelické Aliance v Paříži roku 1855 svobodné církve ztěžovaly, celkem úspěšně rozvíjely. Ve 30. letech 20. století měli Elberfeldští bratři 70

Georg Müller

**Biblická škola
a Misijní centrum Wiedenest**

uvolnených pracovníkov, tzv. cestujúcich bratří, kteří povzbuzovali miestni sbory kázáním a pasťorskou službou.

V době nacismu se obě větve hnutí na krátko spojily, aby se po válce opět vydaly svoji cestou. Otevření bratří se po 2. světové válce soustředili na misii. Vedle již existující Biblické školy vznikl ve Wiedenestu i Missionhaus, který kromě teologické přípravy pro duchovní službu zprostředkovával sborům také cestu k vysílání vlastních misionářů. Důraz na misii byl nedávno posílen také rozšířením teologické přípravy o magisterské studium misiologie a projektem na přípravu evangelistů. Existuje zde však celá řada školení, konferencí a krátkodobých pobytů, které jsou dobře navštěvovány. Velmi dobrou tradici má i konference mládeže, kterou každý rok navštíví asi 2000 mladých lidí. Z malých začátků tak vyrostly stovky svobodných církví, které se upevňují ve víře a jejich počet roste. Díky Bohu za to.

informácie

3. Medzinárodná konferencia Bratských zborov v Rumunsku

Lubomír Vyhnanek

1. až 6. júla 2003 sa konala v Selimbare, v srdci Rumunska, **3. medzinárodná konferencia Bratských zborov o misii /IBCM3/**, s témou Pán pridával Cirkvi zachránených každý deň (Sk 2,47). Na základe skúsenosti prvej církvi, tak ako sú zapisané v knihe Skutkov apoštolov, sme počas 5 dní uvažovali nad principmi rastúcej církvi. Konferencie sa zúčastnilo 305 účastníkov z 55 krajín – čo je o 3 krajinách viac ako na druhnej takej konferencii v roku 1996 v Rime. Zbory z mnohých krajín neboli ani tentoraz na konferencii zastúpené z dôvodu, že ich zástupcovia nedostali viza, z finančných dôvodov, alebo že ich repre-

zentanti z rôznych príčin nemohli prísť. Podľa dostupných informácií existujú Bratské zbyry približne v 130 krajínach sveta.

Fares Marzone, koordinátor IBCM, povedal: „Bolo veľkým príľahom zúčastniť sa takejto úspešnej konferencie a veríme, že tento pocit zdieľali všetci zúčastnení. Atmosféra konferencie bola úžasná. Sme vďační všetkým, ktorí k nej nejakou čiastkou prispeli – boli to predovšetkým všetci prednášajúci a vedúci workshopov (pracovných stretnutí). Pán nám zdôraznil niekoľko skutočností k úžitku zborom v nasledujúcich rokoch:

1. Dôležitosť **dobrých vodcov**, ktorí majú byť *vizionármi* (majú mať videnie budúcnosti zboru)
 - po prvé v zmysle čerstvého duchovného videnia Boha a služby pre Noho,
 - po druhé ako vodcov, ktorí vedia, čo je dobré pre ich miestny zbor, ktorí plánujú dnes zajtrajšok.
2. Dôležitosť **zvestovania Slova**. To zahŕňa aj poslušnosť „Slovu, ktoré je jediným základom“ – ako zvyčajne hovorievali reformátori.
3. Dôležitosť **početného, štrukturálneho a duchovného rastu** zboru a poskytovania praktickej pomoci tým, čo ju potrebujú.
4. Dôležitosť **efektívnej evanjelizácie**. Podnes je cítit, ak niekoľko káže evanjelium v moci Božej, alebo bez nej. V prvom prípade je zrejmá osobnostná integrita zvestovateľa evanjelia (súlad zvestovania s jeho životom).
5. Dôležitosť **zakladania zborov**. Uskutočňuje sa rozličným spôsobom, často s veľkými fažkami, protivenstvom, alebo dokonca i s prenasledovaním - ale stále prebieha, pretože novozákonné princípy platia v každej kultúre a každej dobe. To samozrejme predpokladá *strategické plánovanie*.
6. A nakoniec používanie **duchovných darov**. To zahŕňa *vedomie zodpovednosti voči Panovi* a zapojenie všetkých veriacich, čo je súčasť chápania duchovnej služby v Bratských zboroch.“

Účastníci konferencie zo Slovenska a z Českej republiky

Konferencia sa uzatvárala plánmi do budúcnosti. Prevládal všeobecný názor, že do budúcnosti by bola užitočná užšia spolupráca medzi Bratskými zborom vo všetkých krajínach, v ktorých pôsobia. Aby bolo možné tento cieľ dosiahnuť, bude ustanovený koordinujúci výbor. Bol tiež prejavnený záujem pomôcť sformovať a koordinovať výchovu vodcov v zboroch. Naši africkí bratia, rovnako ako bratia z karibskej oblasti sa stretli, aby spolu prediskutovali možnosť zrealizovať regionálne misijné konference. Bratia z Afriky oznámili, že v roku 2004 usporiadajú regionálnu misijnú konferenciu – pravdepodobne v Johannesburgu.

Konferencia bola, podľa vyjadrenia rumunských zodpovedných bratov, veľkým povzbudením pre zbyry v Rumunsku.

Fares Marzone skonštatoval: „Únia bratských zborov v Rumunsku a miestne bratské zbyry, podporujúce prácu misijného domu Misiunia Pacei v Selimbare, urobili veľký kus práce a my im môžeme byť za ich pohostinnosť len vďační. Uzavreli sa priateľstvá na celý život.“

Najbližšia medzinárodná konferencia Bratských zborov /IBCM4/ je plánovaná na rok

2007 a bude buď v severozápadnej Európe alebo v Severnej Amerike. Medzinárodná plánovacia skupina sa bude snažiť označiť miesto a čas budúcej konferencie začiatkom roku 2004.

Zo Slovenska sa konferencie zúčastnilo 11 bratov a sestier z rôznych zborov, z Českej republiky boli dvaja účastníci. Všetci sa vrátili domov nesmierné povzbudení a misijné náladení. Vidieť ako „Pán pridával cirkvi zachránených každý deň“ v iných krajínach povzbudilo snahu umožniť Pánovi robíť to isté u nás. Zároveň sa trošku zmenšil aj nás komplex malosti, pretože sme videli krajiny, ktoré mali porovnatelný počet obyvateľov ako Slovensko, ale veriacich niekoľkonásobne viac ako u nás (napríklad Papua-Nova Guinea: 5 miliónov obyvateľov a 350 !/ Bratských zborov, v nich 15.000 pokrstených veriacich).

Sú krajiny, kde je 1000, ale aj 1500 či dokonca 2000 Bratských zborov a v nich desaťisíce veriacich.

Tam, kde sú všetci veriaci vedení k aktívnej službe a dobrí vodcovia sú na svojom mieste,

informácie

Pán pridáva zachránencov. On iste chce „aby všetci ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy“ (1 Tm 2,4), ale bez nás to neurobi.

Poznámka redakcie: Bratské zbyty vo svete sú zbyty s rovnakým pôvodom a podobným charakterom ako Kresťanské zbyty na Slovensku alebo Kresťanské zbyty v ČR. Niektoré z nich sa i volajú Kresťanské bratské zbyty (alebo „cirkvi“).

Kresťanská konferencia mládeže 2003

Jarek Andrýsek

Na poslední prázdninový týden se do Čenkovic v Orlických horách sjížděli mladí lidé z různých míst České a Slovenské republiky. V přijemném prostředí rekreačního zařízení ATLAS se hlavním předmětem celého týdne stala Osobní spiritualita nebo jinak řečeno Rozvíjení vztahu s Bohem. Hlavními přednášejícími byli Dave Patty, učitel z Kresťanské akademie mladých v Malenovicích, a Gerd Henneboehle, evangelista Janzteamu ze SRN. Kromě jejich přednášek proběhla celá řada inspirujících seminářů, vedených povětšinou bratry z Kresťanských sborů. Bylo o čem diskutovat, bylo o čem přemýšlet. Nejednou se v debatě zastavil čas, nejednou si účast-

Záběr z konference mládeže

nici odnášeli inspiraci pro život a povzbuzení z přítomnosti Ducha svatého, o jehož blízkost a moc se připravný výbor i jednotliví účastníci modili.

Věříme, že se příští rok, dá-li Pán, sejde ještě více mladých lidí, kteří touží po vzájemném společenství a jsou otevřeni Božímu působení. Nechyběl však ani bohatý hudební a sportovní program, který vyvažoval náročnost vzdělávací části. Myslím, že si každý přišel na své. A co osobní spiritualita? Věřim, že ona, stejně jako ty bez mála dvě stovky účastníků, je zase o krok dál.

Rekreační středisko
Atlas v Čenkovicích

Živé Slovo 3/2003

Živé Slovo 3/2003

manželov, výchovu detí a všetkjaké iné životné záležitosti v zboroch veriacich ľudí, ako u nás. Z tejto činnosti skúsení kresťanskí poradcovia vydávajú veľa duchovne zdravej literatúry (podľa môjho skromného poznania). Nechcem tu robiť reklamu nejakému „amerikanizmu“. Chcem sa len orientovať, kadiaľ azda pôjde vývoj i u nás. K tomu sa vrátim neskôr.

Teraz začнем moju úvahu z iného konca. **Biblia bola písaná ľuďmi v kultúre, ktorá bola silno podmienená kočovným spôsobom života** - beduinskou kultúrou. Naša kultúra je od nej už na milie vzdialenosť. Kladiem si otázku: „Do akej hĺbky ešte rozumie dnešný človek metaforám, či podobenstvám prevzatým z tejto kultúry?“

Myslím si, že práve tu niekde môže byť tiež príčina nášho rôznenia alebo nezhôd, teda v tom že naša homilia (praktická aplikácia biblického textu), je neprimeraná, ak ide za hranice kultúry, v ktorej pôvodný text vznikol.

V občianskom živote sme po „nežnej revolúcii“ razom vhupli do vytúženej politickej slobody, demokracie. S určitým oneskorením sa tieto postoje odrážajú aj v našich malých spoločenstvách, či to chceme pripustiť alebo nie. Čoraz otvorenejšie sa hovorí o problémoch a nedostatkoch, hľadajú sa spôsoby ich riešenia. Mnohokrát už prineskoro alebo nekompetentne. Je príliš veľa „naturistov – odborníkov na všetko“, ale pocítuje sa deficit toho opravdivého, čo vedie k cieľu, ktorý vytýčil Boh. Aj znovuzrodený človek sa v živote dostáva „do slepej uličky“. Vtedy potrebuje pri sebe niekoho „silného“, kto vie, kde je tá osudná križovatka, na ktorú sa treba vrátiť a *istiť Cestou s Pravdou v skutočnom Živote* (J 14,6).

Tu môže byť moment, kedy treba hovoriť o starostlivosti a pomoci v duchovnej oblasti. Ale ako na to? Kladiem si túto otázku pred seba, lebo nikto ma tejto odbornosti neučil a tiež len krátky úsek cesty som kráčal spoločne s mojím pastierom. Pán ho potom vzal k sebe.

tématické články

Pre túto službu **hľadáme smernice** nie vo svetskej literatúre, ale v *Bibili*. Zdá sa mi, že prihodné je Azafove svedectvo o Dávidovi: „*A vyvolil si Dávida, svojho služobníka, a vzal ho od ovčích chlievov, odťiaľ ako chodil za dojnymi ovcam, [a] zaviedol ho, aby pásol Jakoba, jeho ľud, a Izraela, jeho dedičstvo. A pásol ich v celej úprimnosti svojho srdca a vodil ich so zvláštnou opatrnosťou svojich ruk*“ (Ž 78,70-72).

Uvažovanú **pastiersku službu** môže vykonávať jedine skúsený odborník. Boží výber Dávida ako „pastiera Božieho ľudu“ a jeho umiestnenie na vrcholnú štátnickú funkciu boli skutočne geniálne. Nebol to pokus s otáznym človekom, ale vyvolenie muža s vyskúšaným charakterom. Pre Dávida bola prípravou na vedenie Božieho ľudu škola života pri skutočných ovciach. Mnohé z toho, čo musel poznáť o potrebách a správani týchto zvierat, o nehostinnej prírode, počasi a prirodzených nepriateľoch (lev, medved), ale aj o ľudských neprajníkoch, sa ľudia mojej a mladších generácií nemajú možnosť v takejto „škole života“ naučiť.

Boh je Bohom každej generácie v dejinách ľudskej spoločnosti. Teraz, keď sú psychológmi dopodrobna preskúmané spôsoby duševného správania sa jednotlivca, menších i väčších skupín ľudí, ich príčiny a následky, ponúka sa použitie týchto výskumov. Má to však veľký háčik, že sa neberie ohľad na duchovný rozmer. Preto je nevyhnutné, aby do voľby vstupoval Boh výberom „pastiera“, ktorý použije a priblíži Jeho lásku a moc svojim bratom a sestrám.

V súčasnej dobe sú otvorené **možnosti dobrého duchovného vzdelania** pre mladých bratov a sestry práve pre túto tak potrebnú službu. Preto ich netreba zanedbávať, zamietať, ale ani preceňovať. Hrozí nebezpečenstvo, že ak nebudeme mať v našich zboroch obdarovaných **„odborníkov na pastiersku službu“**, bude táto služba „kupovaná“ odťiaľ, kde sa ponúka. Pozor na to!

tématické články

Pre prax si môžeme z citovaného verša žal-mu vziať tieto závery:

- Duchovným pastierom sa človek nestáva okamžite, ale Boh mu zverí drobné úlohy a až neskôr si ho vyberie pre túto službu.
- Vyberie ho podľa jeho osvedčenia sa v predchádzajúcich činnostiach.
- Rozhodujúcou je úprimnosť a nefalšovaná oddanosť v každej zverenej úlohe.
- V neposlednom rade je to i opatrnosť, obozretnosť v zverených „spovedných tajomstvách“, poskytovaných radach a vytvorenom vzťahu.

Práve o menovaných skutočnostiach veľa napovedá veta: „*A pásol ich v celej úprimnosti svojho srdca a vodil ich so zvláštnou opatrnosťou svojich rúk.*“

Opravdivý 'pastier' v zbere vykúpených má široké srdce ku každému zverenému, človeku – nie je „držgrošom“ na úprimnosť. Nie je samozrejme ani jednoduché sa niekomu otvoriť, už vôbec nie otvorenosť od niekoho vyžadovať a úprimne prejavenu dôveru nesklamať. Pastierska služba však bez toho nie je možná.

Je to div Božej milosti, keď sa úprimné srdcia stretnú na 'Božej vlne' úprimnosti a „pastier s ovečkou“ si rozumejú. Je to tiež harmónia úprimných sŕdc. Je krásne, keď medziľudské, či bratsko-sesterské vzťahy začínajú i končia na úrovni „pastierskej služby“. Nech Pán požehná dostatok „pastierov“ i „ovečiek“ vo svojom „maličkom stádočku“!

Pastýrska péče je úkolem cirkve

Trojí model pastýrskej služby v sboru

Hermann Eyl a Matthias Burhenne
Z časopisu Perspektive 05/2003
přeložil a upravil J. Andrysek

Živé Slovo 3/2003

Je pastýrska péče nutná?

Mnozí kresťané si dnes kladou otázky, zda narúšajúci nabídka pastýrskej služby není jakousi módní vlnou. V evangelických kruzích se objevují různá školení jakou houbu po dešti. Není to jedna z vln, která k nám přišla z Ameriky a zase po nějaké době vyšumí?

Při podrobnějším zkoumání však zjistíme, že pro tento vývoj existují důvody. Zaprvé žijeme v době, která na člověka klade vysoké nároky. Např. úroveň vědomostí se ve společnosti za posledních měsíců desetiletí několikrát znásobila a stále roste. Množství nabídek, co všechno člověk ze svého života může učinit, nejméně stoupá. Dnes je možné téměř vše a téměř nic už není normální. To se denně projevuje množstvím rozhodnutí. Uspořádání života a tím uspořádání vztahů je těžší a komplexnější a nedá se v nejedné životní fázi zvládnout bez pomoci druhých.

Naujokat, bývalý vedoucí Bílého kříže, řekl: „*Člověk dnešní doby se stal skrze společnost a techniku vysoce diferencovaným, citlivým, labilním a těžce přístupným jedincem. Proto se neotevře povrchnímu diletantství a zjednodušování. Pastýř musí být vnímavý ke struktuře lidské psyché (duše), k její složité výstavbě a k určitým zákonitostem lidského života. Příprava, základní principy a pravidla jsou nezbytná a nutná, ale nemohou zprostředkovat moc v pastýrské službě.*“

Kromě toho u člověka klesá schopnost snášet utrpení. Také kresťané už nejsou schopni či ochotni snášet neuspokojivou situaci či těžký vztah. Avšak dříve než bratr či sestra padne pod tihu (deprese či rozvod břemena), jsme vyzýváni k tomu, abychom nabídli pomoc.

Co je to vlastně pastýrska péče?

V pastýrské péči jde o tělo, duši a ducha. Začíná zcela praktickou pomocí, a pokračuje starostí o nemocné a staré, až k pravidelným a častým rozhovorům (např. v domácích skupinkách). To vše lze zařadit pod pojem pastýrské péče. Potáhneme-li spojnice od praktické

Živé Slovo 3/2003

pomoci k pravidelným rozhovorům, pak se to bez výjimky týká nás všech. A preto existují různá obdarování.

Zůstává však otázkou, jak můžeme jako sbor plnit ještě účinněji a na biblickém základě plnit pastýrské pověření. Myšlenka pastýrské péče orientované na sbor již zaměstnává mnoho kresťanů a nabývá stále zřetelnější podoby. V podstatě se jedná o tři roviny, ve kterých dochází k pastýrské službě sboru. Z toho vyplývá následující model:

Vzájemné pastýrské jednání všech -

„Základní péče“

přátelství, malé skupiny, dvojice
(R 14,1-3.10; 15,7 aj.)

„Strukturovaná pastýrská péče“

častější setkání, rozhovory na určité téma,
pomoci jsou odborné znalosti
(Gal 6,1-2)

Odborné poradenství

Za pomoci lekárů
a křesťanských
terapeutů

U psychických
nemocí a těž-
ších duševních
poruch

Pastýrská péče starších a pastýrů

(Žd 13,17;
1Te 5,12n)
Modlitba a do-
provod v nemoci,
pomoc při všech
poruchách, korek-
tura při hřichu

Tříúrovňový model pastýrské služby sboru

tématické články

První rovina

Pastýrská péče, ke které dochází v první úrovni, můžeme nazývat také „základní péče“. Vzájemné pastýrské jednání jednoho s druhým je základem i východiskem veškeré pastýrské péče. Dochází k němu v rodině, při přátelských návštěvách a v malých skupinkách. Mnozí ve sboru se do toho mohou zapojit a vztí zodpovědnost za ty druhé vážně. Dochází k tomu často ve skrytosti. Přistupovat k sobě navzájem pastýrsky tak, aby to druhému posloužilo k uzdravení, je pro nás všechny velkou výzvou. Poroste-li v našem společenství otevřenosť a důvěra a my sami se odvážíme odkrýt naše slabá místa, mohou být starosti a problémy řešeny v zárodku a můžeme si později odpustit cestu ke specialistovi.

Druhá rovina

Ve druhé úrovni jde o „strukturovanou pastýrskou péči“, péči, která rádi, odkrývá a poskytuje orientaci. Ukažme si na příkladu, jak první rovina prolíná druhou.

Vedoucí domácí skupinky z jiného sboru prosí o pastýrskou pomoc. Jedna mladá žena se rozhodla pro Ježíše. Bratři a sestry ve skupince ji přijali s velkou láskou a zájmem. V životě té ženy však byla hluboká zranění. Vypořádat se s nimi by pro skupinku bylo příliš velké sousto. Nově obrácená sestra to potřebovala probrat s někým v soukromém rozhovoru, který vyžadoval delší dobu. V tomto procesu uzdravení sehrála domácí skupinka důležitou roli. Poskytovala ženě přijetí a pochopení, uzdravující společenství. Naopak soukromé rozhovory ji poskytly orientaci v její speciální situaci.

K tomu, aby se tato základna rozšířila, a do druhé úrovni pomocí bylo zapojeno více bratří a sester, je nutné zájemcům doporučit přípravný program, postavený na Bibli a odpovídajících materiálech. Může jít přitom o téma jako rozpoznaní vlastních slabých a silných stránek, vedení rozhovoru, chyby v pastýrském rozhovoru aj. K takovým školením můžete přizvat do sboru zkušené odborníky.

Třetí rovina

Ve třetí úrovni jde o odbornou pomoc při psychických onemocněních (např. schizofrenie, těžké deprese,...) a těžkých duševních poruchách, kterou bychom neměli obcházet! Jedná se totiž o nemoci, které musí být ošetřeny odbornými lékaři. Bratři a sestry ze sboru prokážou důležitou službu tím, že se za takové nemocné budou modlit a pečovat o ně bez toho, aby se vrměšovali do lékařských kompetencí. Tato doprovodná pastýřská péče v těžkých životních krizích je důležitým příspěvkem k úspěšné lékařské léčbě.

Úkolem starších je také modlitba o doprovod podle Jk 5,13-15. Na vlastní přání povolávají nemocní starší, aby se za ně modlili. Tam, kde neřádný život a hřich narušil vztah k Bohu a navzájem, tam je nutná náprava a pomocná ruka. Je to těžká úloha! Sborová kázeň neslouží k potrestání toho, kdo upadl do hřachu, ale k obrácení a obnovení. Pro tuto zodpovědnost potřebují starší moudrost od Boha a modlitební podporu sboru.

Shrnutí

Pastýřská péče, úkol pro všechny! Bůh vystrojil svou církev vším potřebným. Je to krásný úkol, i když ne vždy lehký. Pomáhejme si navzájem na cestě do uzdravující Boží přítomnosti!

Poradenská služba

Dr. Pablo Martinez, október 2002
Prednáška na konferencii VBH
Spracoval Ilko Kozár

V zboroch kresťanov stále častejšie pribúda ľudí s nejakými problémami a sklamaniami. (Bolo tomu tak i v starých dobách - 1S 22,2.) K duševným - citovým problémom sa radia napríklad osamelosť, rozvody, neistota... Veď aj práve preto ľudia hľadajú spoločenstvo, v ktorom by našli pochopenie a možnosť zdieľania sa. Pán Ježiš bol práve takýmto ľuďom často k dispozícii a venoval sa im.

Takito ľudia potrebujú niekedy hmotnú pomoc, pre ktorú ale Cirkev nie je v prvom rade určená a ani vybavená. Vyhľadávajú však najmä pomoc pre svoje duševné potreby a uspokojenie. Mnohí z nich nevedia, že ich problém nachádza riešenie v duchovnej oblasti - v pravom vzťahu k Stvoriteľovi a potom k sebe a k okoliu, k bližným. Z ich strany sa ich duševná potreba javí ako prvoradá. Tým ale sú pristupnejší pre evanjelium. Keď k tomu pristúpia aj potreby dávnejšie veriacich ľudí, potom sa poradenstvo stáva nevyhnutnou súčasťou pastierskej služby.

Niekto veriaci hovoria: „Najlepšou psychologickou terapiou je modlitba a najlepším psychológom Pán Boh.“ Je to pravda. Rovnako je pravdou, že pre nespavosť „najlepším vankúšom je čisté svedomie“. Napriek tomu úloha kresťanských pastierov je viesť ľudí k osobnému modleniu sa a k čistému svedomiu prostredníctvom vyznania priestupkov a vin a k očisteniu krvou Pána Ježiša ako i k sústavnému očisťovaniu sa Božím slovom.

Základné princípy poradenskej pastierskej pomoci je možné odvodíť z **1Te 2,1-12**. Pavol tu stavia na vzájomnom vzťahu lásky a pastierskej činnosti v závere charakterizuje troma slovesami:

- **napomínať**
- **povzbudzovať**
- **osvedčovať** či **zaväzovať svedectvom.**

Každý kresťan by mal byť pripravený poskytnúť radu. Ale nie každý je vhodným duchovným poradcom. Napomínanie i povzbudzovanie patrí medzi duchovné dary (R 12,8). Poradenská služba má tri úrovne. Predstavme si ich vo tvare trojuholníka, rozdeleného dvojma vodorovnými čiarami na tri rovnako vysoké časti. Označme ich od spodu nahor číslicami 1/2/3, pričom ich základňa predstavuje príslušnú úroveň poradenstva.

Službu **na prvej úrovni** môžu robiť **všetci kresťania** - vzájomne si pomáhať niest bremena (Ga 6,2). Niesť bremeno druhého je výborná forma povzbudenia. Svätý Duch ako

Paraklétos žije v nás a pomáha nám niesť naše bremena (R 8,26-27).

Na druhej úrovni sa vykonáva poradenská služba konkrétnejším spôsobom. Môžu ju vykonávať **skúsenejší bratia a sestry**, ktorí sú pevní vo vzťahu k Pánu Ježišovi a k Božiemu slovu a používajú pritom aj nástroje psychológie. Pre takých poradcov v cirkvi sú vhodné kratšie či dlhšie prípravné kurzy.

Poradenstvo **na tretej úrovni** môžu vykonávať **profesionáli** pri použití psychoanalýzy. Takúto službu veriacim ľuďom najlepšie vykonajú opäť iba dobrí kresťania. Spolupracujú pritom s cirkvou, ale profesionálnu prácu majú vykonávať mimo cirkvi a mimo objektu cirkvi. Vzniká tu vzťah na úrovni psychológ - klient. Klient potrebuje ochranu - určitý stupeň utajenosťi. Prípady z nedávnej minulosti dávajú za pravdu takému spôsobu. Množia sa potreby veriacich aj na takúto službu, i keď s neveriacimi je to ešte horšie.

Autor prednášky varuje pred psychologizáciou cirkvi. Istý známy psychológ sa vyjadril, že mnohí kazatelia vymenili zvest evanjelia za misu freudovej psychológie. Na druhej strane názor, že psychológia je od diabla, je nesprávny. Psychológia je veda ako ktorakolvek iná, teda je nástrojom v ruke odborníka. Ako každá veda (napr. jadrová fyzika) môže priniesť veľký úžitok ako i byť zneužitá. Z psychológie nemôžeme priať všetko, ale nemôžeme ani všetko odmietať.

Všimnime si **Mojžiša** a jeho vývoj po psychologickej stránke. Spočiatku ako by stál na báze humanistickej psychológie, podľa ktorej možnosti ľudí nemajú hranice, ich potenciál je neobmedzený, len ho treba rozvíjať a využiť. Mojžiš začal s pocitom mesiáša. Bol mocný v slove i v skutku (Sk 7,22), vyškolený, privilegovaný. Dopustil sa chyby humanistickej psychológov - vysoko o sebe zmýšľal. Dopracúval sa k tomu 40 rokov. Pán Boh ho svojou prozreteleňosťou zaviedol na ďalších 40 rokov do samoty - na púšť. A ako sa Mojžiš zmenil v mienke o sebe samom! Na púšti bol v pastierskej škole. Približil sa k druhému ex-

trému - k depresii. „Ja - do Egypta? - Ja nie“, sústavne sa vyhovára. Ako posledný argument uvádzá: „Ja neviem hovoriť!“ A to bol človek predtým mocný v slove i v skutku. Psychológ povie: kríza identity. V jeho prípade sa Pán Boh osvedčil ako intimne blízky, mocný a zvražchaný. Urobil z Mojžiša veľkého vodcu.

Našim orientačným bodom nie je psychológia, ale **Kristus**. Kresťanské **poradenstvo** má byť **kristocentrické**.

V nasledujúcim prehľade sú uvedené základné smernice pre praktickú poradenskú službu platné pre väčšinu situácií. V smerniciach sa zvýrazňuje, že technika poradenstva je druhoradá, prvoradou je osobnosť poradcu. Držime sa spomenutého textu 1Te 2,1-12.

Krok	Osobná vlastnosť	Prostriedok	Výsledok
STRETNUTIE	Vnímavosť	Láska	Pochopil ma
ODČISTENIE	Trpeživosť	Načúvanie	Vypočul ma
VYJASNENIE	Múdrost	Správne otázky	Rozmýšľanie
DUCHOVNÝ RAST	Svätosť	Dobrý príklad	Byť ako Ježiš

STRETNUTIE

STRETNUTIE je prvým krokom. Vyvolá stretnutie s tým, kto potrebuje radu, je úspech. Dôležitý je okamih stretnutia, emocionálne teplo, dôvera. Ten, kto potrebuje radu, koná intuitívne (to znamí, nie príliš podľa rozumovej úvahy, ale podľa okamžitej nálady).

Poradca musí byť schopný nasledujúceho: **Vnímať** situáciu i pocity svojho blízneho. Dôležitá je sympatia (som s tebou) i empatia (vcítenie sa). Starostí druhého nás musia ovplyvniť, ale nie pohľať. Istá miera bolesti je nutná - čím viac, tým lepšie. Pán Ježiš zovrel v duchu, Pán Ježiš zaplákal.

Láska (Božia agapé) je nutným predpokladom. Nie, ako pocit, ale ako prejav vôle, ktorý vyvolá rozhodnutie: „Chcem tvoje dobro. - Pokúsim sa o to, aby som ti ho zabezpečil. - **Som tu pre teba.**“ Uplatňuje sa zlaté pravidlo Mt 7,12. Nekresťanský psychológ môže

poskytnúť citlosť, súcit, ale len kresťanský poskytne AGAPÉ. V tom je kresťanské poradenstvo revolučné.

Pochopenie človeka. Najhoršie je od klienta počuť slová: „On mi nerozumel.“ Zrejme nesúhlasil so záverom poradcu. Rada Dr. Martineza: „Neposkytujte podporu ľuďom, ktorí chcú iba súhlas.“ Napr. keď má problém v manželstve a povie: „Nemám už rád svoju ženu.“ Ak o vás povie: „Nepochopil ma!“ – nebudte znechutneni. Ale **úlohou poradcu je pochopiť.**

OČISTENIE

OČISTENIE má čo do činenia s pocitmi. Je to naplnenie verša **1Pt 5,7, aby sa klient cítil slobodný** a začal rozprávať.

Potrebná je **trpežlivosť**. Niekedy je klient možno ticho alebo jeho reč je prerušovaná pláčom. Stísenie je dobrá príležitosť na očistenie sa. V tom pripade ho neprerušíte, nechajte ho vyplakať sa. Nedajte sa tichom vyviešť z miery! Vrcholné šťastie podobne ako i vrcholné nešťastie sa často dajú prejaviať iba tichom. Naučte sa nič nehovoriť!

Načúvanie nie je púhe počúvanie. Ak on hovorí a vy mu aktívne načúvate, to je dialóg. Načúvanie je základom dobrej komunikácie. Aj postoj celého vášho tela je dôležitý. Dobrým záverom tohto kroku je klientovo vedomie: „**on ma vypočul!**“

VYJASNENIE

VYJASNENIE (**Jb 34,32**) má poslužiť na to, aby sa otvorili oči. Poradcovi nesmie chýbať

- **múdrost' zhora** podľa **Jk 3,13-18**
a schopnosť klásiť

- **správne otázky.** Pri poradenstve sa iba výnimočne dávajú hneď nejaké pokyny alebo prikazy. Ak klientovi priamo odpoviete, či má ist' cestou A, B alebo C, správate sa k nemu ako k diefaťu. Na problém sa treba pozrieť z každej strany, lebo z každej strany vyzerá inak. Poradca nemá poskytnúť hneď priame riešenie, ale klienta

- **priviesť k rozmýšľaniu.** Východisko k riešeniu nachádzame v Biblia. Pamäťajme, že riešenie ako pilulka neexistuje. Treba ukázať cesty, východiská a nechať klienta, aby si z nich vybral to správne.

DUCHOVNÝ RAST

DUCHOVNÝ RAST je ďalším krokom i výsledkom a cieľom **pastierskej služby** vo forme poradenstva. Prejavuje sa ako rast **vo svätosti.** Žiadúcim prostredkom na jeho dosiahnutie je dobrý **osobný príklad.** Spoločným príkladom pre poradcu i klienta je **Pán Ježiš Kristus** a vrcholom túžob je: **Chcem byť ako On!**

báseň

Hlásam rád správu

Ján Kučera

Hlásam rád správu o spasení
v Kristovom kríži čo pramení.
Pozývam prezif život nový,
podobný Pánu Ježišovi.

K záhube speje svet nás celý,
k Božiemu súdu už je zrely.
V Kristovi iba kto spočine,
istotne večne nezahynie.

Aj teba volá sám z neba Pán,
pozbaví chceťa smrteľných rán.
V pokáni pred Nim ďakuj za kríž -
- nebeskú slávu raz uvidíš!

tématické články

Rozpoznání a rozvíjení daru pastýřské péče

Ján Ostrolucký

Nejdříve si připomeňme, co vlastně **pastýřská péče** znamená. Jistý biblický komentátor o této péci ve stručnosti napsal: „Hlavní funkce pastýře, jak jsou popsány v Bibli, jsou: hledat ztracené, shromažďovat roztroušené, hledat a bránit před divokou zvěří a zloději, krmít a dávat pit a vést.“

Apoštol Petr napsal, že cirkev je Božím stádem (1Pt 5,1-5). Je to jedna ze sedmi metafor, kterými se objasňuje tajemství církve. O jaké stádo jde? „*Byli jste přece jako bloudící ovce, ale nyní jste obráceni k Pastýři a strážci svých duší,*“ rovněž napsal Petr (1Pt 2,25). Jistě Petr po celý život vzpomínal na jeden z rozhovorů se svým Pánem, který mu třikrát řekl, aby pásli Jeho beránky a ovečky. Ovce jsou takovým stvořením, které nemohou zůstat bez dozoru. Samy by nenašly nové prostory s čerstvou trávou, pokud zabloudí nenajdou cestu do ovčince, těžko se zbaví parazitů a vůbec se nebráni proti napadení nepřitelem. V analogii i po obrácení věřici člověk potřebuje pastýře, aby byl:

- veden k sycení se Božím slovem, a tak duchovně rostl.
- chráněn před falešným učením, a tak neztratil radost ze spasení.
- povzbuzován v těžkostech, a tak dovedl důvěřovat svému Pánu.
- napomínán ke správné cestě za Pánem, pokud odbočil.
- kárán, když si neuvědomuje své hřichy nebo žije ve vzpourě.

Kdo vykonává pastýřskou službu a co k tomu potřebuje?

- V Efezském 4,11 čteme: „On tedy dal některé jako apoštoly, jiné jako proroky, jiné jako evangelisty, jiné jako **pastýře** a učitele, pro dokonalou přípravu svatých k dílu služby, k budování Kristova těla.“ On - Pán Ježiš pro svou cirkev „dává“ osoby, které jsou zvláště obdařeny pro některou službu v Jeho Těle - v církvi. Jde o službu evangelistů, učitelů a pastýřů. Toto platí pro celou dobu existence církve na zemi. Neznamená to, že každý místní sbor má takto obdarované bratry. Tak jako apoštólů a proroků, kteří byli v základu církve, bylo málo, podobně výjimečných osob, které vykonávají tyto další tři služby, bylo v minulosti a je i v současnosti málo. Ale jsou a jistě je známe. Co je však důležité, že tyto tři služby se mají konat v každém sboru, i když nejsou k tomu vystrojeni výjimečně obdaření lidé.

- Apoštol Petr v citovaném oddílu (1Pt 5,1-5) píše o „starších“ ve sboru, kteří mají stádo Boží pást a strážit. Každý sbor má své starší, protože to je Boží rád. Někdo se o sbor stará, někdo ho vede. Být starším neznamená charismatickou službu, jako jsou evangelisté, učitelé a pastýři, ale přesto je Duch svatý potřebnými dary slova a vedení vystrojuje, aby tuto službu starších konali.

- Pastýřskou službu však můžeme rozšířit i na další bratry a sestry ve sboru, kteří se věnují mladším nebo nově obráceným či osobám trpícím a postiženým. Není možné, aby starší se mohli věnovat všem, zejména pokud jde o početně větší sbor. Jak je to důjmené, když například při vyřizování pozdravů se sbor doví o těch vykoupených, kteří jsou přestáli a nemohou přicházet na shromáždění sboru, nebo jsou postiženi nějakou fyzickou vadou, nemoci. Kolik věřících potřebuje si s někým pohovořit o problémech, na které ve shromáždění při výkladu Božího slova nenajde odpověď. Proto můžeme říct, že takovou pastýřskou péčí mohou poskytovat i mnozí bratři a sestry ve sboru.

Co je pro pastýrskou péči důležité? Jaké obdarování Duchem svatým?

Některé vlastnosti a činnosti v pastýrské službě si můžeme zobecnit jak pro starší sboru, tak i pro ostatní, kteří tuto péči poskytují.

- Z rozhovoru Pána Ježiše s Petrem (J 21,15-17) ohledně pasení ovcí můžeme odvodit tyto poznatky:
- Ovečky patří Pánu Ježiši: „*Pas mé beránky*,“ „*pas mé ovečky*.“ A Petr dodává, že **jde o Boží stádo**. Mějme to na myslí, že to není „nás sbor“ ve smyslu, že sami máme právo rozhodovat o stádu. Je to jiným slovem „Tělo Kristovo“, kde Hlava těla rozhoduje o tom, co tělo bude vykonávat, jakým směrem se bude ubírat. Můžeme mít různé pohledy na tu kterou ovečku, ale nejdříve o ní musíme mluvit s Pánem a poznat, jaká je Jeho vůle. Neměli bychom ovečku měnit podle „svého obrazu“, nutit ji, aby byla taková, jakou představu máme my o ni. Každý vykoupený člověk má Ducha Božího, jinak by nebyl vykoupený, a Boží Duch ho vychovává do obrazu Pána Ježiše. Samozřejmě, že ne každý se vychovávat dá. My jsme jenom nápomocni k této výchově.
- Podmínkou pastýrské služby je **lásku k Pánu Ježiši**. Pán se třikrát zeptal Petra, zda ho miluje. Nejde přitom o přirozenou, duševní lásku, ale o lásku duchovní, agapé. K pastýrské službě potřebujeme to první z ovoce Ducha - lásku. Pokud chci stádo vést, dohlížet na něj a sloužit mu, potom bez Boží lásky v srdci to neprinese požehnané výsledky. Co tato láka k Pánu v nás při pastýrské službě působí? (Podle 1. Korintským 13)
- Trpělivost - kolik trpělivosti musí mit pastýř s ovečkou, která by si sama chtěla vyhledávat pokrm a stále odchází od stáda?
- Dobrotivost - všechno, co pro ovečku děláme, směřuje k jejímu dobru. Jsme připraveni něco svého pro ni obětovat?

- Při jednání s ovečkami nezávidíme jim, nevychloubáme se a nenadýmáme. Jednáme s nimi tak, aby pocitily, že je chceme podeprt a ne snížit, povzbudit a ne odradit, potěšit a ne dále deplotat.
- Nedáme se vydráždit - často slyšíme slova, které nás dráždí, protože bud nás nebo někoho jiného napadají, obviňují, jsou nepravidlivé. V lásce Boží dovedeme je vyslechnout, snést a moudře odpovědět.
- Podle 1. Petrova 5,1-5 při pasení Božího stáda jde také o motivy, postoje a metody těch, kdo vedou Jeho lid: „...ne z povinnosti, ale dobrovolně, ne ziskuchitivě, ale ochotně, ne jako byste panovali nad tím, co vám bylo svěřeno, ale budete stádu příkladem.“
- **Ne z donucení, ale dobrovolně**. Rozumíme z toho, že k pastýrské službě nelze někoho donutit? Bylo by možné udělat „rozpis služeb“, kdo, koho a kdy navštíví. Ale taková služba by nebyla k užitku a požehnání. Ten, komu bychom takovou službu prokazovali, by to ihned poznal. Na druhé straně pro ty, kteří mají touhu sloužit Božímu stádu, by se mohly uspořádat setkání, kde by bratři mohli předávat své zkušenosti, protože s dobou se mění také lidé a v pastýrské službě nutně dochází také ke změnám. To, co bylo vhodné před třiceti lety, již dnes pro mladší věřící by vhodné nebylo.
- **Ne ziskuchitivě, ale ochotně**. Pojem *ochota* ještě více než slovo *dobrovolně* zdůrazňuje osobní touhu a zaujetí. Když vidíme kulhající ovečku nebo ovečku zasaženou nějakým „parazitem“, nemůžeme zůstat lhostejní, táhne nás to, abychom ji pomohli. Přitom se nestaráme o finanční nebo jiný zisk. Jistě, musíme obětovat čas, případně prostředky. Ale Boží láka to v nás vyvolává.
- **Ne jako byste panovali nad tím, co vám bylo svěřeno, ale budete stádu příkladem**. Velice špatným motivem pastýrské služby je touha po moci, někoho ovládat. Strážit stádo kontrolou v rámci autority. To často bývá nebezpečím pro „starší“, kteří

tuto funkci považují za delegovanou autoritu natolik, že rozhodují sami, nepovažují za nutné radit se s dalšími staršími. Své vlastní rozhodnutí považují za souhlas Hlavy Těla. A přeče v Písmu můžeme najít tolik rad, aby ti, kteří chtějí být prvními, byli nejdříve služebníky. Ten, kdo pase stádo Boží, má být především příkladem stádu. Nemůže od druhých vyžadovat něco, co sám nekoná. A tak jsme vybízeni k pokore a podřízenosti jedni druhým.

„A až se ukáže ten nejvyšší pastýř, přijmete nevadnoucí korunu slávy.“ (1Pt 5,4)

Koruna slávy, kterou obdrží ti, co pásli stádo Boží, jistě není hlavním motivem pastýrské služby. Neděláme to kvůli této odměně. Máme myslit na to, že nás vede Nejvyšší pastýř, sám Pán Ježiš. Jemu se zodpovídáme za tuto službu, proto se máme ptát: Je to, co mluví a dělám ve shodě s vůlí mého Pána? Konzultuji s Ním na modlitbách všechno, co zamýšlím udělat a říct? Jdu někoho navštívit: co mám přinést - potěšení nebo napomenutí? Má mluvit o jeho nemoci nebo o Božím dile? V pastýrské službě nemáme volnost mluvit nebo vést lidi jakoukoliv cestou, kterou bychom si přáli. Výsledek pastýrské služby tedy záleží na tom, jak blízko jsme u Pána, záleží na duchovním stavu toho, kdo pase. Proto apoštol Pavel i v závěru života měl jediné přání, aby poznal svého Pána, moc Jeho vzkříšení a účast na Jeho utrpeních (Fp 3,10). Jaká je to úžasná touha: aby se ve všem, co ve sboru konám, projevovala mysl Kristova, Jeho duch a Jeho láka! Pak nikomu nebudu k pohoršení, ale naopak, svým příkladem strhnu i další, aby se dali k dispozici Nejvyššímu pastýři.

Paste stádo Božie! (1Pt 5,1-11)

Ilko Kozár

„Starších medzi vami prosím ako spolustarší a svedok Kristových utrpení, i ako účastník slávy, ktorá sa má zjavíti. Paste

Božie stádo, ktoré je u vás, starajúc sa oň nie z prinútenia, ale dobrovoľne, ako Boh chce, nie pre mrzký zisk, ale ochotne! Ani nie, ako keby ste panovali nad dedičstvom, ale budete vzorom stádu, a keď sa zjaví najvyšší Pastier, dostanete nevadnúci veniec slávy.“ (1Pt 5,1-4)

Tieto slová povzbudenia pre starších piše apoštol Peter, ktorý vstúpil na Pánov pokyn do úlohy pastiera. Nie ako jediný pastier alebo „najvyšší pastier“ - ten titul ponecháva jedine Pánu Ježišovi. Ale ako „spolustarší“ a spolupastier. Bol si vedomý toho, že ini kresťania - ako piše na začiatku druhého listu - „*dostali s nami* (apoštolmi) *rovnocennú vieri*“ a nijako sa nad ostatných starších nenadraduje.

Kvalifikácia a rekvalifikácia

Pôvodné Petrovo povolenie v Pánovom diele bolo byť rybárom ľudí. Bola to kvalifikácia, ktorú poznal zo svojej životnej praxe, iba mala byť aplikovaná v duchovnej oblasti. Túto úlohu skvele splnil cez Letnice, kedy sa začína história Cirkvi (Sk 2-5). Zachraňoval topiacich sa hriešníkov. Ale Pán sa rozhodol pre jeho rekvalifikáciu - na pastiera. Aká je kvalifikačná podmienka stať sa pastierom duši? Nie je ňou ukončenie štúdia na teologickej fakulte, nie je ňou ani vek telesný či strávený v kresťanskom živote (to všetko je veľmi na pomoc), ale je ňou láska k Pánovi a podriadenosť Jemu. Spočíva v pravdivej kladnej odpovedi na Pánovu otázku: „**Či ma miluješ?**“ Ak áno, tak potom: „**Pas moje ovečky!**“ Nutnou podmienkou, aby sa kto kvalifikoval na duchovného pastiera, je láska k Pánovi. A k tomu prisľúcha bezpodmienečná poslušnosť voči „najvyššiemu Pastierovi“, ako to Pán prizvukoval Petrovi: „**Amen , amen, hovorím ti: Kým si bol mladší, opasoval si sa sám a chodil si, kde si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný ťa opáše a povedie, kam nechceš**“ (J 21,18). Pre Petra to malo byť naznačenie, akou smrťou oslaví Boha, ale týka sa to aj života a podriadenosti starších voči Pánovi.

Vzory pastierskej služby

Pastierska služba je vysoko odborná práca. Pastierom sa nikto nenařodi, ani sa tejto práci nedá naučiť iba teoretickou prípravou. Ako plávaniu sa dá naučiť len plávanim, modlitbe len modlením, tak i pastiersku službu je možné si osvojiť jej praktizovaním a skúsenosťami. Peter ako rybár iste nemal skúsenosti s pasením oviec. Je pozoruhodné, že v Novom zákone si ani nečítame o nejakom stretnutí Pána Ježiša a Jeho učeníkov s pastiermi s výnimkou pri Jeho narodení. Odkiaľ mohol čerpať Peter ponaučenie o spôsobe a náročnosti pastierskej služby? Najlepším príkladom mu bol Pán Ježiš. Popri tom poznal niekoľko pastierskych vzorov z knih Starého zákona, ktoré možno aplikovať do duchovnej oblasti. Premýšľajme – možno spolu s Petrom – aspoň o dvoch z nich.

Jakob

Jakob bol pastierom u Lábana, svojho svokra. Po odchode, ba úteku od neho sa takto rozpomína na svoju fažkú službu: „*Toto už dvadsať rokov som bol u teba. Tvoje ovce a tvoje kozy nepometali a baranov tvojho stáda som nejedol. Roztrhaného som nedoniesol tebe; ja som niesol tú škodu; z mojej ruky si to hľadal, už či bolo ukradnuté vo dne a či bolo ukradnuté v noci. Bývalo tak, že vodne ma stravovala horúčava a mráz v noci, a môj spánok uchádzal z mojich očí. Toto som už dvadsať rokov bol v tvjom dome. Slúžil som ti štrnásť rokov za tvoje dcéry a šesť rokov za tvoje stádo, a desaťkrát si zmenil moju mzdu.*“ (1Mt 31,38-41)

Z týchto Jakobových výčitiek Lábanovi sa dozvedáme o fažkostiah pastierskej služby. Je to služba, ako tam čítame, dlhodobá, zodpovedná (náhrada škody), nepohodlná a výčerpávajúca (cez deň i v noci). Ide o život každého jedinca v stáde, o bezpečie a prosperitu stáda. Riziko siaha až po položenie života. A pritom Jakobov zamestnávateľ Lá-

ban mu vierolomne desaťkrát zmenil výšku mzdy! Nechceli by sme pásť u takého gazdu! Peter, toto všetko vediac, piše: „...*dostaneťe nevádnúci veniec slávy.*“ Pán Ježiš je verný, nezmení mzdu. On je skutočný Pastier pastierov, teda „Arcipatier“.

Dávid

Druhým pastierskym vzorom za Starého zákona mohol byť Petrovi Dávid. Jeho svedectvo pred kráľom Saulom o pastierskej službe je: „*Tvoj služobník bol pastierom pri stáde svojho otca; keď prišiel lev alebo medveď a odvliekol ovcu zo stáda, pustil som sa za ním, zrazil som ho a vytrhol som mu ju z tlamy. Ak sa však oboril na mňa, chytil som ho za bradu a bil som ho kým som ho nezabil. Aj leva a medveďa zabil tvoj služobník a tento neobrezaný Filištín bude ako jeden z nich*“ (1S 17,34-35). Dobrá je to inšpirácia pre Petra a veru i pre nás. Ved' Peter nasledovne vo svojom liste piše: „*Budťe triezvi, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu pevní vo viere, vedomí si toho, že také isté utrpenia doliehajú na spoločenstvo vašich bratov vo svete.*“ Ak je toto napomenutie adresované všetkým veriacim, o to viac starším a spomedzi nich pastierom Božieho ľudu. Peter piše: „*Budťe vzorom stádu!*“ A to aj vo vzoprení sa diablu a hriechu. Dobrý pastier nasadzuje aj život za svoje ovce.

Pán Ježiš

Ten Najvyšší pastier pravdivo povedal: „*Ja som prišiel, aby mali život, a to v hnejnej miere. Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier kladie svoj život za ovce*“ (J 10,10-11). To, čo Peter prežil s Pánom Ježišom, bola pre neho najskvelšia pastierska univerzita. On počul Jeho pastiersky hlas, keď ho povolal. Bol pritomný pri Jeho vyučovaní a tiež pri tých najrýchších divoch a zázrakoch. Bol svedkom Jeho zjavenia sa v sláve. Počul, ako sa Pán

Ježiš i za jeho osobu modlí a prosí i za neho svojho Otca. Bol svedkom toho, ako Pán v hodine svojho zajatia hovorí: „Nechajte týchto odísť“ a tak napĺňa Písma hovoriace o bití pastiera a rozpŕchnutí oviec. Seba vydáva do rúk nepriateľa, ale o ovce sa nežne a dojeme stará. Peter prežíval, ako mal ten Najvyšší pastier čas pre učeníkov i všetkých ľudí – ako prijal návštevu Nikodéma hoci aj v noci, a bol vždy ochotný načúvať ústam i srdcu človeka. Vrcholom bolo, ako sa Pán k nemu zachoval, keď osobne zlyhal. Čo znamenal pre neho nemý Pánov pohľad? Čo iné znamenal odkaz od Vzkrieseného prostredníctvom žien (Mk 16,7), ako že Pán myslí obzvlášť na neho. A čo Pánovo poverenie: „Pas moje ovečky!“...

Peter dostal teoretickú i názornú prípravu na tej najvyššej úrovni. Preto mohol byť dobrým pastierom a aj druhých povzbudzovať k pastierskej službe.

Výstraha

Peter poznal aj výstrahy pre zlých pastierov z Písma: „*Oj, beda pastierom Izraelovým, ktorí pasú sami seba! Či azda nemajú pastieri pásť stádo?*“ (Ez 34,2). Prorok vystriha pred takými pastiermi, ktorí si zo stáda zabezpečujú vlastnú prosperitu, ale chorým ovciám sa nevenujú, príne a tvrdzo nad nimi panujú. Ovce sú následkom toho rozptýlené a stávajú sa korisťou dravcov. To všetko sa týka Božieho ľudu i dnes. Peter o takých pastieroch vie a zmieňuje sa o nich vo svojom liste, ako je uvedené na začiatku.

Slovo k ovciám

My nie sме ovciami na úrovni nemých tvári. Máme svoju vôľu, ktorú sме si schopní presadzovať voči svojim pastierom. Čo by bol aký dobrý pastier, nepomôže nám to, ak sme neposlusními ovciami. Peter nás napomína: „*Podobne vy mladší, budťe poddaní starším a všetci sa zaodejte do pokory jedni voči druhým, lebo Boh sa pyšným protíví, ale pokorným dáva milosť*“ (1Pt 5,5). Mladší

majú byť poddaní starším – pastierom, ale do pokory majú byť zaodiatí všetci, ako mladší, tak i starší.

Niekol'ko myšlienok k pastierskej službe

- Je to služba Pánovi, ktorý položil za ovce svoj život, vykonávaná podľa Jeho vzoru.
- Pastier musí byť vždy a vo všetkom vzorom.
- Ovce sú dôležitejšie ako ja, preto musím mať vždy pre ne čas; ich záujem je prvoradý.
- Nesmierna trpežlosť pri počúvaní, uváživosť pri rozprávaní.
- Pokora obzvlášť pri napomínaní – i ja som zároveň ovcou.
- Pohľad neprestajne upretý na Pána Ježiša.
- Ochota klásiť svoj život za ovce: nejde tu ani tak o to zomrieť za ne, ako ukrajovať zo svojho života, svojich záujmov, chúťok, záľub i pohodlia v prospech bratov a sestier.
- Každý kresťanský manžel a otec má pastiersku zodpovednosť za jemu zverené duše.

Práca s jednotlivcami má nezastupiteľnú dôležitosť, je nevyhnutná a nenahraditeľná. Kiež by aj úvahy o pastierskej službe v tomto čísle časopisu a zamyslienie sa nad nimi prispeli k zlepšeniu pastierskej služby v prostredí našich zborov a zhromaždení!

misia

Súcitná starostlivosť (Žalm 73, 25-26)

*Dr. Gavin a Elen Aitkenovci,
Echoes 08/2003*

Preložil a upravil Ján Hudec.

Skúsený chirurg v zamyslení hľadal nad sladkou tvárou mladého dievčaťa, ležiaceho na nosítkach pred ním, uprostred všetkého ruchu v brazílskej nemocnici Pronto Socorro.

V šestnástich rokoch života bola ešte takmer diefaťom: v plnom rozkvete, plná ideálov a snov, s celou budúcnosťou pred sebou. Prečo sa rozhodla ukončiť boj???

On investoval tak mnoho mesiacov, aby obnovil jej zdravie, používal najzložitejšie techniky medicíny zo všetkých dostupných zdrojov – a dievča bolo prepustené domov po šiestich mesiacoch liečenia. Ako lekár vykonal všetko, čo mohol. Zachránil život dievčaťa.

Preto nemohol pochopiť, prečo znova stojí nad bývalou pacientkou len tri dni po jej prepustení. Jej tepné telo prezrádzalo, že smrť nastala iba pred niekoľkými minútami. Tentoraz dosiahla, čo chcela, zavrhnuť všetko to dobré, čo vykonal pre ňu. Spáchala samovraždu.

V hlbokom zamyslení uvažoval lekár, v čom pochybil pri liečení dievčaťa. Čo viac mohol urobiť, keď všetky jeho lekárske vedomosti nastačili, aby jej pomohli nájsť dôvod a silu k životu. Svoje rozjímanie o tomto pripade uzavrel veľkou lekciou, ktorú sa naučil do budúcnosti pre svoje zaobchádzanie s pacientmi. Akoby hovoril s mŕtвym dievčaťom: „**Vo tvojom krátkom živote, Ty, nedospelé dievča, naučilo si starého, stvrdenutého muža, že je neužitočné opravovať rany tela, ak zároveň neoperujeme vredy duše.**“

Ani najlepšia medicinska starostlivosť nemôže odpustiť hriechy a vyliečiť postihnutú dušu:

Manželé Gavin a Elen Aitkenovci

dať jej nádej, pokoj, radosť a silu bojať. V priebehu času medicína dospela k záveru, že chorá osoba potrebuje niečo viac než púhu starostlivosť o telo. **Iba Ježiš sa môže postarať o postihnutú dušu – a On to koná skrze ľudí, použitých Svätým Božím Duchom a hovoriacich Božie slovo.**

Nemocničná starostlivosť o dušu pacientov je služba, ktorej hlavným účelom je prinášať pacientom, ich príbuzným a ošetrovúcemu personálu poznanie o Ježišovi ako Spasiteľovi a Pánovi ich života. Skrzes Jeho slovo mnohi chorí ľudia poznali premieňajúcu moc evanjelia v čase, keď boli preň najpristupnejší. Ležiac na chladných, úzkych posteliach, obklopení cudzimi ľuďmi, v neistote o svojej budúcnosti, premýšľajú a prehodnocujú svoj život a hľadajú Boha. Iba On môže naplniť ich najvnútormejšíu bytosť, kde žiadny lekár ani liečenie nemôže dosiahnuť. Iba On môže dušu presvedčiť, že hoci je hriechom oddelená od Noho, On ju miluje, chce ju nájsť a odpustiť jej na základe smrti a zmŕtvychvstania Ježiša. On sám prichádza, aby žil v nej, dávajúc jej nový, večný život.

Pán otvoril mnohé dvere a deň po dni **misionári v nemocničnej pastierskej službe** zasahujú viac životov. Sme v nemocnici každý deň ako súčasť zdravotného personálu, doplňujeme jeho prácu, prinášajúc pacientom život, dokonca i vtedy, keď prechádzajú ‘dolinou tóne smrti’.

Duchovná starostlivosť zahŕňa tiež citovú, sociálnu, rekreačnú a výchovnú stránku. Sú mnohé spôsoby ako hovorí o Ježišovi, najmä keď si zvolíme hovorí o Jeho láske a pritom sa staráme i o ostatné potreby, ktoré pacient má.

V jednej nemocnici, v ktorej vykonávame pastiersku službu, navštievujeme 45 rodín **pacientov s AIDS** každý mesiac. Prinášame im základné potraviny, šatstvo, obuv a ďalšie potrebné veci –ako pridavky k duchovnej strave. Mnohí z týchto ľudí prijali Pána Ježiša ako Spasiteľa a viedli ďalších členov ich rodín k Nemu. Teraz žijú pre večnosť s novou nádejou. Matkám s deťmi chorými na rakovinu, ktoré strávia

v mesiaci v nemocnici so svojimi malými deťmi, dávame tiež hodiny ručných prác, čo je pre ne uvoľnením i prispevkom na obživu rodiny.

Keď vstupujeme **do psychiatrických oddelení** nemocníc, poznávame, že mnohé psychiatricke poruchy boli zapríčinené vinou: vinou z interrupcie a odhadenia života, vinou z neschopnosti starať sa o domácnosť, vinou z mnohých iných príčin. Hoci liečenie pomáha, zároveň robí ľudí závislými. Nemôže vyliečiť. Nemôže vyriešiť problém. Nemôže vytraiť a odpustiť minulosť. Nemôže zaplatiť za vinu.

Mária je na psychiatrickom oddelení už desiaty raz. Deň po dni počúvala Božie slovo od misionárov, konajúcich pastiersku službu. Postupne začala chápať milosrdenstvo a milosť nášho veľkého Boha. Pánov Duch pracoval v jej srdci a zasiahol jej dušu. Pán Ježiš zmyl jej vinu, naplnil láskou jej srdce a osloboďil ju, aby žila nový život s Ním a pre Noho i pre blíznych.

Misie ve Starém zákoně

Za misijní skupinu Meinolf Mellwig

Začnu nejznámějším Veršem z Nového zákona o misii.

Mt 28,18-19: „Ježiš přistoupil a řekl jim: ‘Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.’“

Pro mnoho křesťanů jsou tyto verše zahájením misijního a evangelizačního období církve. Některí křesťané sice věří, že i tyto verše spolu s podobnými verší jiných evangelii a Skutků (Mk 16,15; Lk 24,46-47; Jan 20,21-23; Skutků 1,8) byly řečeny izraelskému národu a ne církvi a začnou se uskutečňovat teprve po vytržení církve. Většina křesťanů ale věří, že verše jsou adresovány církvi a představují začátek celosvětového misijního působení.

Otzáka, o které chci v tomto článku spolu s Vámi premýšlet zni: „Představují tyto verše vůbec něco nového v historii Božího lidu? Nebo jen potvrzuji, že úkol, který měl izraelský

národ pro tento svět, platí dále i pro církev Pána Ježiše Krista?“ Myslim si, že se zde nepotkáváme s nějakou novou Boží myšlenkou, ale že Bůh stejný úkol, který dnes dává církvi, dával již dříve izraelskému národu. Co to však má společného s námi, když už 2000 roků žijeme v době Nového Zákona?

Mnozí si možná myslí, že to, zda Izrael měl úkol „evangelizovat“ svět nebo ne, nám může být docela jedno, protože my příkaz ke zvěstování a k misijní práci určitě máme. To je na jedné straně správné, ale na druhé straně bylo vše ve Starém zákoně napsáno i k našemu poučení (R 15,4). Mluví-li tedy už Starý zákon o misii a evangelizaci jako úkolu pro Boží starozákonné lid, pak je to velice důležité i pro nás, protože máme stejný úkol. Zdroj inspirace pro misijní práci se nám tak rozšíří o celý Starý zákon a nejsme odkázáni jen na Nový zákon, tedy zkušenost církve s misíí průběhu jednoho neúplného století. Můžeme čerpat ze zkušenosti, kterou měl Izrael s misijním pověřením během téměř dvou tisíciletí. Podivejme se tedy bliže na to, jak to ve Starém zákoně vypadalo s misijním pověřením Izraele.

Na samém začátku Bible, najdeme tento verš (Ge 4,26): „Šétovi se narodil syn; dal mu jméno Enóš. Tehdy se začalo vztývat jméno Hospodinovo.“ Zastavme se v něm u hebrejského slova „qara“ (= nahlas prohlašovat, zvěstovat), které je častokrát překládáno jako „vztývat“. Je ale zřejmé, že tím nemůže být myšlená osobní modlitba. Enóš totiž nebyl první, kdo se k Bohu modlil. Už Adam, Eva a Šét mluvili s Bohem. Význam slova „qara“ ve smyslu „prohlašovat“, nám velice jasné ukazuje Iz 12,4: „Chválu vzdejte Hospodinu a vztývejte jeho jméno! Uvádějte národům ve známost jeho skutky. Připomínejte, že jeho jméno je vyzývané.“

Tak, jako my máme v poesii rým, tak má hebrejská poesie paralelismus, kde jsou v druhé časti věty jinými slovy opakovány myšlenky její časti. Nové myšlenky vyjadruje teprve nová věta.

Proto kralický překlad v tomto případě lépe vystihuje myšlenku verše, když ji vyjádřil jednou větou: „**A řeknete v ten den: Oslavujte Hospodina, vzývejte jméno jeho, známé čiňte mezi lidmi skutky jeho, připomínejte, že vyvýšené jest jméno jeho.**“ Vzývat jméno Hospodinovo znamená ho veřejně a nahlas chválit tak, aby to druzi slyšeli a rozuměli tomu. Je tady vlastně řečeno, že Enóšem začalo období veřejného prohlašování jména Hospodinova.

Když Bůh povolal Abrahama, aby ze své země, z dnešního Iráku vyšel, aby šel to Kanaánu, „odúvodnil“ to tím, že se má stát požehnáním pro veškeré čeledi země (Gn 12,2-3): „Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním! Požehnáním těm, kdo žehnají tobě, prokleji ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ Podobně tomu bylo i s jeho potomky (Gn 22,8). Abraham prošel svěřenou zemi a prohlašoval (qara) jméno Hospodinovo (Gn 12,8; 13,4; 21,33).

To, že Bůh chtěl používat svůj lid Izrael k tomu, aby ostatní národy poznaly Hospodina, je velice překně popsané v druhé knize Mojžíšové, když Bůh vyvedl svůj lid z Egypta (Ex 9,13-16): „... Ale však proto jsem tě zachoval, abych ukázal na tobě moc svou, a aby vypravovali jméno mé na vši zemi.“ Rány, které častokrát vidíme jen jako velký Boží trest, měly spíše sloužit k tomu, aby Egypťané poznali Hospodina. Většina ho určitě nepoznala, ale když Izrael vyšel z Egypta už nebyl sám. Šlo s ním mnoho těch, kteří si uvědomili, že Hospodin je jediný Bůh (Ex 12,37n): „... Vyšlo s nimi také mnoho přimíšeného lidu a obrovská stáda bravu a skotu.“ (srov. Joz 8,33 a 14,14) I na cestě do Kanaánu si mohly ostatní národy uvědomit, že Bůh je s Izraelem (Ex 15,14): „Uslyšely o tom národy a zmocnili se jich neklid, bolest sevřela obyvatele Pelišteje.“

Bůh svůj národ nenechal v nejistotě o tom, k čemu byl povoláni. Naopak, jasně

jim sděluje (Ex 19,6): „**Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.**“ Kdo jen trochu zná Nový zákon, musí si při čtení tohoto verše hned vzpomenout na první list Petru, kde máme velice podobná slova (2,9): „**Vy však jste ,rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.**“ Novozákonní verš však navíc obsahuje úkol, který je s naším poštavením spojen, totiž abychom zvěstovali. Ale Izrael měl stejný úkol a Bůh mu opakovává vysvětloval, k čemu je vytvořil, aby byli požehnáním druhým národům a ty aby poznaly Hospodina (Joz 4,23n): „... to učinil Hospodin, vás Bůh..., aby poznaly všechny národy země, jak mocná je ruka Hospodinova, a abyste se báli Hospodina, svého Boha, po všechny dny.“

Přesto, že to bylo řečeno tak jasně, většina Izraelců nerozuměla svému povolání, tj. být svědectvím národům a ukazatelem směrem k Bohu. Postavení „královských kněží a svatého pronároda“ měli spíše za důvod k povyšování. Ostatní národy považovali za méněcenné, lidi bez hodnoty podobně psům určené k Božímu soudu. Vůči pohanům necítili závazek přiblížit jim Boha, ale spíše odpor a nadřazenost. Jejich cílem nebylo, proniknout mezi ně a zvéstovat jim Hospodina, ale spíše zůstat oddělení a „čistí“. Je pravda, že slovo „svatý“ znamená „oddělený pro Boha“, ale mluví to především o oddělení srdce. Ano, neměli se s pohany misit a brát jejich dcery za ženy, ale Bible nikde nemluví o tom, že jsou něco lepšího, a proto nemají být mezi nimi.

Jejich postoj nám jasně ukazuje kniha Jonáš. Jonáš určitě nebyl výjimečně neposlušný člověk s neobvyklými představami o pohanech. Přemýšlel, jako typický Izraelita své doby. Nechtěl jít mezi pohany. Nechtěl jím zvěstovat. Nechtěl ani, aby činili pokání. Bůh měl větší problémy s kamenným srdcem Jonáše, než s městem Ninive (Jon 4,10n).

I mezi Izraelity byly výjimky. Lidé, kteří znali svoji zodpovědnost a své poslání. Jedním takovým byl Daniel. Byl svědectvím tím, jak žil a jak mluvil. Pohanský král, který to svědectví viděl a slyšel jeho slova, řekl (Da 6,27): „**Vydávám rozkaz, aby se v celé mé královské říši všichni třásli před Danielovým Bohem a obávali se ho, neboť on je Bůh živý a zůstává navěky, jeho království nebude zničeno a jeho vladařská moc bude až do konce.**“

I žalmisté tomu rozuměli a psali o zodpovědnosti Božího lidu (Ž 96,3-10): „... vypravujte mezi pronárody o jeho slávě, mezi všemi národy o jeho divech...“

Lidské čeledi, ...přiznejte Hospodinu slávu a moc... Svijej se před ním, celá země! Říkejte mezi pronárody: Hospodin kraluje!“ (Srovnej Ž 67,3-6; +Y 117,1; 66,8; 98,3; 100,1; 105,1; 47,2,9; 86,9)

I David si byl vědom své odpovědnosti a měl velkou touhu ji převzít (Ž 57,10): „**Panovníku, chci ti mezi lidmi vzdávat chválu, mezi národy ti budu zpívat žalmy.**“

Když Šalomoun postavil Bohu chrám, modlil se takhle (1Kr 8,41-43):

„Také přijde-li cizinec, který není z Izraele, tvého lidu, ze vzdálené země kvůli tvému jménu. Neboť budou slyšet o tvém velkém jménu a o tvé mocné ruce a o tvé vztázené paži, přijde-li a bude se modlit obrácen k tomuto domu, vyslyš v nebesích, v sídle, kde přebýváš, a učiň vše, oč k tobě ten cizinec bude volat, aby poznaly tvé jméno všechny národy země a bály se té jako Izrael, tvůj lid, aby poznaly, že se tento dům, který jsem vybudoval, nazývá tvým jménem.“

Izajás také často upozorňuje Izrael na pohanské národy (Iz 52,10): „**Hospodin obnažil svou svatou paži před zraky všech pronárodů. I spatří všechny dálavy země spásu našeho Boha.**“ (vice: Iz 49,6; 51,4n; 66,19n; 56,7).

Množství biblických míst, která mluví o odpovědnosti Izraelců ve vztahu k ostatním ná-

rodům, jen podtrhuje skutečnost, že Izraelité ve svěřeném úkolu zcela selhalí. Své vyvolení nechápali jako příležitost ke službě okolním národům, ale přijímali je jen „pro sebe“ a důraz kladli jen na své oddělení. Ovšem i tom Boha zklamali a nežili v jeho blízkosti. Souvisí to možná do určité míry i s tím, že ztratili Boží pohled na národy. Došlo to tak daleko, že národy se kterými se dostali do kontaktu, nebyly upozorněny na Boha, ale naopak od Boha odrazeny nesvatým jednáním Izraele (Ez 36,21n): „**I jala mě lítost pro mé svaté jméno, které oni, izraelský dům, znesvětili mezi pronárody, kamkoli přišli.**“ Řekni proto izraelskému domu: Toto praví Panovník Hospodin: Nečiním to kvůli vám, izraelský dome, nýbrž kvůli svému svatému jménu, které jste znesvěcovali mezi pronárody, kamkoli jste přišli.“

Ř 11,25n mluví o tom, že Izrael v budoucnu pozná Ježíše Krista jako svého Spasitele. Vede ho to ke zodpovědnosti za evangelizaci. Tento úkol můžeme jako cirkev plnit jen, dokud k tomu máme příležitost. Lidé budou slyšet bud' od nás, nebo vůbec.

Jaké poučení si tedy z historické zkušenosti Izraele můžeme vzít? Pro mne je důležité, abych se ke svému vyvolení (1Pt „**rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý ...**“) nestavěl tak, jak to učinil Izrael. Tento biblický text neříká, že jsme něco lepšího nebo že se máme fyzicky oddělit od světa a žít v izolaci jenom s Bohem a jeho lidmi. Mluví spíše o naší zodpovědnosti být nevěřícím svědectvím o Kristu. Jak si mohu být jistý tím, že je to tak miněno? První část toho Verše mluví o našem postavení, ale druhá část verše jasné říká, proč takové postavení máme: „...abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.“ Jak jim můžeme hlásat bez toho, abychom byli s nimi? (Ř 10,14-15)

Možná někdo namítne, že největší chyba Izraele nebyla v jejich izolovaném životě a špatném svědectví, ale v tom, že opustili

Boha a nežili s ním. Kdyby žili svatým životem, jistě by to probudilo zájem u národů a chtěly by Hospodina poznat. Ano, to že se vzdálili Bohu byla jistě obrovská chyba, ale je třeba si uvědomit, že i sám Ježíš žil 30 let příkladným životem, dokonce úplně bez hřichu a nevíme o nikom, kdo by se na základě toho obrátil. Ani jeho sourozence to nepřesvědčilo. Teprve, když Ježíš šel mezi lidi a svědčil nahlas slovem, činili lidé pokání a změnili svůj život. Když Boží slovo říká: „...abyste hlásali.“ Nemůžeme tedy říkat: „Stačí svědčit životem.“

Náš problém s tímto světem je mnohdy stejný, jaký měl Izrael s pohanskými národy. Fyzický se oddělil, ale v srdci toužil po jejich životě a dokonce častokrát žil ještě hůř. Naproti tomu Ježíš měl oddělené srdece pro svého nebeského Otce, ale byl mezi lidmi a svědčil a sloužil jim. Někdy mi připadá, že stejnou chybu, jakou dělal izraelský národ 2000 roků, dělá stejně dlouhou dobu i velká část církve. Co máme dělat? Oddělme své srdce pro Pána ještě mnohem více než to zatím děláme, a potom běžme mezi lidi s evangeliem, aby slyšeli o naději věčného života.

úvaha

Psychologie a hřich

Pavel Raus

Mnoho křesťanů vnímá napětí mezi psychologií a teologií. Jednou z otázek, které toto napětí udržují, je otázka hřichu. Jaký je vlastně pohled psychologie na hřich?

Pokud bychom hledali jednotu v pohledu psychologie jako vědecké disciplíny na hřich, nebude mít snadnou práci. Přestože pohledy většiny osobnosti, které formovaly psychologii, jsou většinou negativní, mezi psychology existují i názory opačné. Freud

považoval hřich za **negativní neurotizující kategorii superega**. Albert Ellis, dnes kriticky vnímaný psycholog s nepokrytě ateistickým přesvědčením, tvrdil, že "koncept hřichu je zodpovědný za nemoci a moralní hodnoty jsou důsledkem iracionálního uvažování." Na druhé straně Mowrer vyjádřil přesvědčení, že vina a hřich, které se ukrývají za psychopatologií, by neměly být ignorovány. Je zřejmé, že se obzvláště dnes při posunu k postmodernismu nedá jednoznačně formulovat jednotný pohled psychologie na hřich. Je však pravdou, že historicky **psychologie měla tendenci hřich ignorovat** nebo ho vnímat zjednodušeně negativně. Otázkou zůstává, zda psychologie může být pro křesťany v něčem přínosem v porozumění hřichu. Protože psychologie se snaží o vědecký popis skutečnosti, uvědomuje si, že věci nejsou takové, jaké by měly být. Kategorie, která tuto disharmonii označuje, je pojem dysfunkce. Často tam, kde bychom my jako křesťané uvažovali o hřichu, psychologie vidí **nemoc** nebo **dysfunkci**. Jaký je tedy vztah hřichu a dysfunkce? Již jsem uvedl, že psychologie má tendenci zavřít oči před hlubšími přičinami lidských problemů.

Protože psychologie je postavena na medicinském modelu funkce člověka, pokouší se problém popsat a obnovit původní stav zdraví. Jinými slovy, místo dysfunkce se pokouší pomoci k obnovení funkčnosti. Hřich do tohoto modelu příliš nezapadá, protože hřich znamená základní, systémovou dysfunkci člověka. Takové uvažování přesahuje meze psychologie jako vědecké disciplíny a přesahuje do oblasti filosofie a teologie. Psychologové mají tendenci z pragmatických důvodů považovat hřich automaticky za dysfunkci. Často, jakmile pacient vyslovi slovo hřich, může to být okamžitě označeno jako "škodlivé, abnormalní náboženské představy." Je to trochu nešťastné zjednodušení, protože mnoho psychologů není schopno jemnějšího rozlišení mezi

symptomem nemoci a normálním, i když pro ně novým, náboženským vyjadřováním. Křesťané na druhé straně mohou mít často tendenci zjednodušit vztah mezi dysfunkcí a hřichem také. Symptom může být nesprávně ztotožněn přímo s hřichem. Pokud někdo prožívá stavy úzkosti nebo depresivní stav, některí křesťané mohou považovat takový stav za hřich. Vycházejí z toho, že křesťan se má stále radovat a být šťastný, a pokud se neraduje, je to hřich. Některí věřící lidé nepovažují symptom, úzkost nebo depresi přímo za hřich, ale jsou přesvědčeni, že kdesi za těmito stavů je ukrytý hřich. Musí existovat nějaká přímá příčina, jeden identifikovatelný hřich, který je zodpovědný za problémy. Pokud tento hřich je odhalen, problém se vyřeší. Problém, dysfunkce, může být také nepřímým důsledkem hřichu. Není to jeden snadno odhalitelný hřich, ale mnoho hřichů, které se nakonec projeví psychickými problémy. Hříšný způsob života nebo nějaký ukrytý poklesek se vždycky projeví, i když to bylo za delší čas, a souvislost mezi hřichem a problémem není přímá.

Další pohled vidí věci ještě méně jasně. Problém je důsledkem hříšnosti. Žijeme ve světě poznamenaném hřichem. Může to být hřich člověka, který trpí těžkostmi, ale může to být také hřich druhých a jejich nezodpovědnost nebo necitlivý způsob jednání s nemocným. Psychodynamická psychologie tvrdí, že mnoho příčin je hluboko ukryto pod povrchem toho, co vidíme. Souvislost mezi tím, co pozorujeme a co je ukryté, není přímá a jednoznačná. Přestože tato teorie není křesťanská, vychází z pozorování světa, o kterém Bible hovoří. Nemusíme ji brát jako celou pravdu, ale muže nám pomoci docenit to, že věci jsou někdy komplikované a utrpení není jednoduše vysvětlitelné. Přestože v některých případech může existovat přímá souvislost mezi hřichem a dysfunkcí, často hledání takové přímé souvislosti může více ublížit než pomoci.

svědectví

Živé vzpomínky

Jiří Kantor

Děkuji svému nebeskému Otci, že mi od okamžiku mého obrácení se k Pánu Ježíši Kristu až po dnešní den vždy posílal lidi obdarované **pastyřským charismatem**. Někdy to byli lidé, kteří měli jen prostě **zájem o druhého** a už tím z nich vyzárovala moc Ducha Kristova, toho nejvyššího Pastýře.

Jak jsem tedy již vzpomněl, nebyl to jen jeden člověk, i když bych nesmírně rád se v tuto chvíli zmínil o jednom, který mě svým životem a způsobem služby Pánu oslovil asi nejvíce.

Vzpomínám si, že to byl právě on, který mě zaujal svoji **pravdivosti**, jakýmsi vnitřním obsahem svého života, který byl okamžitě „teplem“, či „korunou stromu“ pro druhé lidi. Vedle něj jsme se všichni cítili **přijati** takoví jaci jsme. Proto nebyl vůbec problém, aby v jedné mládeži vedle sebe seděli intelektuálové i lidé (doslova) z ulice. Dokonce si vzpomínám že ani nevadilo docela veliké věkové rozpětí.

Vedle pravdivosti zde však byla ještě jiná schopnost, velmi silná a pro nás tak důležitá, a tou byl **soucit**. Velmi rychle se uměl ztotožnit s druhým člověkem. Nikdy nezapomenu na rozhovory, kdy jsem mohl vnímat jeho zájem provený nasloucháním a dokonaný neuvěřitelným povzbuzením a novou motivací. Dodnes oceňuji, že se nesnášil mi pomáhat podle nějakých levných a zjednodušujících schémátek, ale vždy vycházel ode mne, mě originality a okolnosti, ve kterých jsem se nacházel. Když jsem mu projevil vděčnost, on ji zase projevil okamžitě mně, jako výraz vzájemného obohacení...

Rád bych proto nyní, když dovolíte, krátce se snažil vystihnout, co mě na tomto pastýři nejvíce ovlivnilo a co, jak se zdá, vidím za důležité se zase pokoušet předávat dálé lidem, které mi Pán „do cesty“ posílá.

Už jsem trochu naznačil jeho nesmírné povzbuzování v každé chvíli. Je pro mě až z podivem, že když jsem byl vždy v těch nejtěžších chvílích, dokázal mě Pán skrze něj nejen posilit, ale podívat se na sebe a celou situaci z Boží perspektivy, z jeho pohledu, ale také výhledu proč by to mohlo být dobré, že tím vůbec procházím. Nikdy přitom neopomněl připomínat Otcovu věrnost a moudrost ve všem co dělá a to i u mně. Vzpomínám si na projevy skutečné radosti - radosti z Pána, která mě zaplavila při této našich setkání...

Jednou jsem se mu svěřil, že bych chtěl být jako jeden konkrétní bratr. Ne pro vlastní ambice a popularitu, ale proto, že jsem toužil, aby Páno dilo bylo takové, jako u něho. Naprostě pohotově zareagoval a dodnes vidím, že to co mi tenkrát řekl, se v podstatě nyní u mě odehrává. Měl pro mne, a nejen pro mne, od Pána prorocké aktuální slovo. To mu Pán dával pro lidi asi nejen proto, že se za ně modlil, ale také že je chtěl pochopit, poznat a pomoci jim se nad svým životem z orientovat.

Poslední věc, kterou bych rád zmínil a vlastně i zdůraznil, je, že ve chvíli, kdy hrozilo že by chvála měla připadnout jemu a ne Pánu Ježíši, tak velmi rychle „zmizel ze scény“. Nestál o uznání, ale o to, aby byla vzdávaná sláva jeho Bohu. A tak vlastně ani já jsem mu nestačil za všechno poděkovat. Děkuji však jeho Bohu a mému Bohu - to je to, co by si zcela určitě přál, abych teď udělal - proto patří všechna chvála a dík našemu Bohu za péči, kterou nám do církve dává skrze svého Ducha a skrze jemu oddané služebníky!

zaměřeno na Izrael

Nahradila církev Izrael?

Kritické pojednání o substituční teorii
Manfred Schaeller, Perspektive 7-8/2003
Přeložil Jarek Andryšek

Pojem „teologie náhrady“ respektive „substituční teorie“ je novodobě poměrně často používaný termín ve vztahu etnického národa Izraele a církve. Odhlédneme-li od teologie je pojmem substituce blízký experimentujícemu chemikovi a znamená pro něj jednoduše „náhradu“. Pokud např. nahradíte v jedné molekule terciálního alkoholu v něm přítomné OH-skupiny NO₂ skupinami, pak vznikne brizantní nitroglycerin... Spojen s mnohem menším tráskavým efektem, ale o to větším ničivým působením nacházíme tento pojem - substituce - v teologii. Rozumí se tím these, že „duchovní Izrael“ (církev!) zcela nahradil „Izrael podle těla“, takže posledně jmenovaný zde existuje bez jakéhokoliv vztahu k Bohu (tentoto přístup je také nazýván „teorií vydědění“!).

Z historie

Pokud se chceme dopracovat odpovídajícímu porozumění myšlenky substituce, uděláme dobře, pokud si nejprve ozřejmíme její historické kořeny. Z vnějšího pohledu se mladé křesťanství nijak nelišilo od jiných skupin s „mesiánským entusiasmem“. Srovnejme to se Sk 5,34nn, kde Gamaliel říká: „Před nedávnem povstal Theudas a tvrdil, že je Někdo, přidalo se k němu asi 400 mužů. Když byl zabit, byly všichni jeho stoupenci rozprášeni... Po něm povstal... Judas Galilejský a strhl za sebou lid, také on zahynul...“ Farizei vedené synagogou viděly v mladém křesťanském hnutí sektářský blud, který měl být potřen.

Později na židovské synodě v Jabne kolem roku 90 po Kristu bylo ustanoveno, že každému, kdo bude věřit v Ješuu jako Mesiáše, bude upřena příslušnost ke společenství lidu Izraele. Na tomto pozadí srovnej Jan 9,22: „...aby ten, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy.“

Tím, že se boj mezi satrou synagogou a mladou církvi stal bojem na život a na smrt, vzniklo - a to musíme chápát - hluboké nepřátelství. Již v nejrannější době platili Židé za „Kristovy vrahů“. A také jimi byli. Srovnejte Štěpánovu řeč ve Sk 7,51-53.

výrok mohl vzniknout jen na pozadí myšlenky substituce.

Římanům 11 – nově promýšlet

Tam, kde Římanům 11 je chápáno tak, jak to tam *expressis verbis* (skutečně) stojí, tam teologie náhrady ve smyslu Augustinově, Lutherově, Calvinově a Wisemannově není možná. Ale co vlastně říká text sám?

Na otázku, zda Bůh odvrhl svůj lid, odpovídá Pavel jasným: „*Naprosto ne!*“ (11,1). Důkazem je on sám, neboť i on je Izraelitou. Pak Pavel používá obrazu olivovníků ve verších 11,22-31, ve kterém jsou z ušlechtilé olivy (Izraele) vyfaty větve a jiné větve z plané olivy jsou naroubovány. Je to obraz přijetí pohanů do jednoho těla spaseného Božího lidu.

Výklad apoštola pokračuje až k výroku: „*Oni však, nesetravají-li v nevěře, budou naroubováni, neboť Bůh má moc naroubovat je znovu*“ (v. 23). Ale Bůh nejenže může, On je také opětovně naroubuje.“ To je obsahem veršů 25 a 26: „*Chtěl bych, bratři, abyste věděli o tomto tajemství: Část Izraele propadla zatvrzení, avšak jen do té doby, pokud nevejde plný počet pohanů. Pak bude spasen všechn Izrael...*“

Římanům 11 chápeme jako apoštolské proroctví, které hovoří o opětovném přijetí Izraele. Celý Izrael bude zachráněn. Ale, co znamená „všechn Izrael“? Klaus Haaker ve svém komentáři k Římanům: „Ohlášení záchrany pro celý Izrael je v dějinách výkladu více diskutované než jak by se z jeho lapidářní formulace dalo očekávat. Jen k otázce, co myslí slovy „celý Izrael“, jmenuje Otto Michel pět různých pohledů:

- 1) Celý národ bez jediné výjimky.
- 2) Národ jako celek, nehledě na možné individuální výjimky.
- 3) Duchovní Izrael.
- 4) Vyvolený zůstatek.
- 5) Církev ze Židů a pohanů.“

Pro každé z těchto přesvědčení jmenuje Haaker ve svém komentáři význačné zastánce.

Teologie náhrady však nespočívá v tom, že Církev je chápána jako „duchovní Izrael“, nýbrž v tom, že popírá proroctví týkající se Izraele, zvláště pak apoštolské proroctví o opětovném přijetí Izraele ve smyslu Římanům 11.

O poznání přátelstější postoj k otázce Izraele nacházíme v pietismu. Erichu Sauerovi vděčím za upozornění na slova Johanna Albrechta Bengela (1687-1752): „Mějte se na pozoru, když to ve svaté zemi začne hlučet.“

19. století

Začátkem 19. století došlo v Evropě a v Americe k tzv. „**premilenialistickému**¹ hnutí“. Začala být zkoumána prorocká slova a téžitstěm zájmu se stala otázka: „Jak to bude dál se Židy?“ O jednotlivostech se můžete dočíst z tématických rozvrhů konferencí v Albury- a Powerscourt.

Už méně známé je to, že i v Německu byla silná škola dějin spásy – tzv. **Erlangská škola**. Zde se bez zdráhání zastávalo budoucí znovupřijetí národa Izraelského. Theodor Zahn napsal: „Ježíš jednoznačně dosvědčil, že jej při jeho parusii (návratu) pozdraví obrácený národ Izraelský, který bude věřit v něj, aby Mesiáše“ (Mt 23,39 a Lk 13,35)².

Při všem zápalu o správné porozumění prorockému slovu bychom se měli vystrihat samolibosti chtít vysvětlit úplně vše. To se nám stejně nepodaří. Erich Sauer napsal: „Proto není možné načrtout spolehlivý a jednotlivosti postihující obraz historického průběhu událostí a vývoje dějin. Mnohé, co o tom bylo napsáno, spočívá na nejistých domněnkách... Často jsou to dokonce svévolné konstrukce proroctví, která spolu nesouvisí a jsou používány jako stavební kameny prorockého, chvílemi skutečně zamotaného, systému učení o závěru dějin.“³

Závěr

Presto všechno můžeme konstatovat, že o současném etnickém národě Izraeli platí

dvojí: Jsou Božími nepřáteli a přece Bohem milovaní (Ř 11,28). Toto rozporuplné napětí bude vyřešeno až když bude zachráněn „celý Izrael“.

¹ Premilenialistický = týkající se druhého příchodu Krista před tzv. tisíciletým královstvím

² Srovnej Zahn, Grundriss der neutestamentlichen Theologie, 2. vydání, S. 124

³ E. Sauer, Triumph des Gekreuzigten, 10. vydání, S. 164 v poznámce

okienko sestier

Misia rukami sestier

V rokoch 1970-90 sme sa občas pýtali bratov z Anglicka, či Nemecka, ktorí nás verne navštievovali a povzbudzovali, ako by sme mohli napomáhať misii, ktorú veriaci z Bratských zborov z týchto krajín konali v zaostalých i rozvinutých krajinách sveta. Jediná možná pomoc bola modlitebná, avšak ani konkrétné správy o misionároch sme nemali. Dnes je situácia iná a sestry, ktoré majú ochotné srdcia a šikovné ruky sa môžu užitočne zapojiť do misijné práce modlitbou i prácou svojich rúk.

V Živom slove 1-2002 bola podrobňá informácia o vzniku a práci švajčiarskej **Misie na Nile**. Bratia a sestry z tejto misie v minulých rokoch navštívili opakovane niektoré naše zbyty na Slovensku – v Peziniku, Nitre, vo Zvolene. Ich záujmom bolo nielen informovať o práci tejto misie, ale najmä získať modlitebnú podporu. Povzbudzovali najmä sestry, ktorým to Pán položí na srdce, aby vytvorili misijné modlitebné skupinky alebo prispeli ručnými prácmi. Tieto skupinky i jednotlivci môžu dostávať pravidelné mesačné správy z afrických pracovisk misie a tiež nepravidelně vydávaný časopis Pramene – oboje v slovenškom jazyku!

V našom zbere sa asi rok scházda **modlitebná skupinka** ôsmich sestier a postupne s pribúdajúcimi správami, aj osobnými kon-

taktmi sa nám stáva práca misie, ale aj jej konkrétni pracovníci bližšimi.

Naše sestry – z Kresťanského zboru v Nitre, aj z iných zborov (Púchov, Trenčín, Rača) – sa **nielen modlia za Misiu na Nile**, ale aj pracujú pre ňu svojimi rukami (neúnavnou prácou a nadšením je prikladom najmä sestra Anička Adamovičová). Pre deti v Sudane, Etiópii, Eritrei, či Tanzáni pletú pekné pulovriky, čiapôčky a papučky i malé pestrofarebné deky. Tie budú zahrievať telá malých afrických detí, ale láska vpletená do nich bude zohrievať duše ich matiek pri spomienke, že im ich vyrobili a darovali ženy – kresťanky z dalekého malého Slovenska. Zo starej posteľnej bielizne robia sestry (najmä v Bratislavе) obväzy pre kliniky v Omdurmane pri Chartúme a vo Walge v Etiópii, ktoré tam veľmi pomôžu pri ošetrovani chorých. A prácou svojich rúk môžu pomôcť získať prostriedky pre misijné projekty v Ponili bratia i sestry na poliach či v kuchyni vo švajčiarskom Güetli alebo i na Súši pri Starej Turej. A podobne i finančnými darmi pre túto misiu.

Je to veľká radosť čítať listy podákovania od pracovníkov misie priamo z Afriky a vidieť na fotografiách africké deti – napr. nevidiacie deti z Addis Abeby, ktoré vďaka pletenému oblečeniu môžu ísť do školy.

A tak, ak niekoho z vás osloví Pán a chceli by ste sa pripojiť do pomoci Misii na Nile modlitbou alebo pletením, výrobou obväzov, či dobrovoľnou brigádou vo Švajčiarsku, môžete dostať u nás bližšie informácie, prípadne príručku „Pletieme pre Afriku“ na adresu: Milota Kozárová, Piešťanská 7, 94901 Nitra.

recenze knih

Dějiny dogmatu

Jaromír Andrásek

Profesor Louis Berkhof (zemřel v roce 1957) působil jako učitel 38 let na Calvinově

semináři v americkém Grand Rapids. Byl autorem 22 knih, ale za jeho magnum opus je považována kniha „Systematická teologie“, kterou rozšiřoval a revidoval celý život. Díky dobře definovaným linii reformované víry, kompaktnímu stylu a nadčasovému přístupu se toto dílo stalo jedním z nejdůležitějších souhrnnů reformované teologie.

Proto jsem byl mile překvapen, když se na českém trhu objevila jeho kniha „Dějiny dogmatu“ v překladu R. Matulíka. I ona je sice odbornou prací, ale psanou velmi přístupným stylem. Autorovi se v ní podařilo velmi vystížně zachytit vznik, vývoj a výklad křesťanského učení v toku dějin církve. Stručnost a vystížnost s jakou se toho zmocnil přitáhne nejednoho laika a umožní mu získat přehled o jinak této velmi rozsáhlé oblasti teologie.

V devíti kapitolách se seznámíte nejen s předmětem samým a metodou jeho zkoumání, ale především s tím, jak se vyvíjely hlavní články křesťanského učení, jakými jsou Trojíční dogma, učení o hříchu a milosti, o Kristu a Jeho díle smíření, o spásě, křtu a Večeři Páně a nakonec i učení o posledních věcech.

Kromě historického vhledu nabízí „Dějiny dogmatu“ také přehled o učení současných hlavních křesťanských církví. Na malé svobodné církve se však v této publikaci nedostalo, rozsah 230 stran to ani neumožňuje. Přesto věřím, že se Vám právě tato kniha stane užitečnou pomůckou pro lepší porozumění současných trendů v křesťanském myšlení. Každá kapitola je doplněna prospěšnými otázkami. Nechybi ani jmenný a pojmový rejstřík na konci knihy.

Na závěr chci nechat promluvit autora v krátké ukázce z oddílu o Večeři Páně a poprát Vám velký užitek z četby: „Reformátoři jednomyslně a rozhodně odmítli obecní pojetí Večeře Páně a středověkou nauku o transsubstanciaci. Dále však ve své shodě již nepokročili; ve snaze o pozitivní vymezení biblického učení o Večeři

Páně se jejich cesty radikálně rozešly. Luther zpočátku učil, že chléb a víno jsou znamením odpuštění hříchů, ale po nesouhlasu s Zwingliho obrazným výkladem slov ustanovení dospěl k jinému stanovisku... Ve svém Velkém katechismu Luther piše: 'Skutečné tělo a krev našeho Pána Ježíše Krista jsou skrze jeho slovo ustanoveny a dány nám křesťanům, abychom je jedli a pili v podobě chleba a vína.' Podle Luthera jí Kristovo tělo také nevěříci, avšak pouze ke svému pádu a zavření."

Louis Berkhof, Dějiny dogmatu, vyda Návrat domů, Praha 2003, formát A5 v měkké vazbě.

správy zo zborov

Letná se stěhuje na Spořilov!

Neklan Herold

Nejedná se sice o žádnou živelnou pohromu takového rázu, která by měla za následek posun celých čtvrtí Prahy, ale pro nás sbor je stěhování se do nových prostor něčím natolik převratným, že přirovnání k čemukoli menšímu by nebylo dost výstižné.

Kdo znáte náš sbor, asi víte, že začátkem 90-tých let jsme byli nuteni opustit naše dlouholeté působiště na Žižkově v Seifertově ulici a po krátkém období, kdy jsme se scházeli v kapli ČCE v Prokopově ulici, jsme se usídili v Domu mládeže na Letné, v ulici s příznač-

Louis Berkhof

Dějiny dogmatu

 NÁVRAT DOMŮ

ným jménem „Na výšinách“. Jsme vděční našemu Pánu, že jsme se nikdy nedostali do situace, kdy bychom se neměli kde scházet. Přesto jsme usilovali o prostor, který bychom mohli využívat častěji než 4 hodiny v týdnu. Šance získat takové místo se však postupem let stále zmenšovala. A najednou se stalo něco, v co jsme už asi ani nedoufali a za co jsme se možná i přestávali modlit. Dostali jsme nabídku na odkoupení domu Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Praze 4 - Spořilově. Jedná se o dva objekty na pozemku o výměře necelých tisíc m², jejichž prostory plně vyhovují našim potřebám.

S radostí Vám tedy oznamujeme, že se od začátku července scházíme na adresě Žilinská 1835/4 - 1836/6, Praha 4 - Spořilov. Shromáždění probíhají ve stejném čase jako tomu bylo na Letné - ve čtvrtek od 18,30 do 20,30 a v neděli od 9,30 do 11,30 hod. Jsme za tuto změnu v životě našeho sboru velmi vděční našemu Pánu a i Vám, kteří na nás myslíte na modlitbách patří náš dík.

Zatím jsme zde v nájmu, ale máme zajištěno opční právo na odkoupení objektu po pěti letech za předem daných a pro nás velice výhodných podmínek. Ani po započítání sponzorského daru, který máme přislíben, však zatím nedisponujeme potřebnou částkou, která by nám odkoupení objektů umožnila. Uvitáme proto pomoc od všech případných dárců, kterým Pán naši situaci položí na srdce. Blížší informace o bankovním spojení je připraven poskytnout bratr Zdeněk Vtipil, tel. 283 881 818, Kytlická 760/25, 190 00 Praha 9 - Prosek.

Jsme si vědomi zodpovědnosti, kterou na sebe bereme v souvislosti se spravováním tohoto objektu, ale zároveň se radujeme z Boží

Zakoupený objekt na Spořilově

milosti, díky které můžeme vidět, jak se Bůh o nás stará a dává nám v pravý čas to, co potřebujeme. Ještě jednou děkujeme všem za přimluvné modlitby i případnou praktickou pomoc.

Zdraví Vás věřící sboru v Praze na Spořilově

Evangelizácia v Nitre

Ján Hudec

3. - 6. augusta 2003 uskutočnil náš zbor za pomoci nemeckého evangelistu Ulricha Hofiusa, jehož mnohých slovenských spolupracovníkov a sestier Bencových z Modry evangelizácie pre deti aj dospelých v meste Nitre. Pre deti sa konali v mestskom parku, kde bolo cez prázdniny veľa detí. Pre dospelých sa konali v podvečer pri kúpalisku a cez neskorý večer na pešej zóne.

Bolo veľmi potešujúce sledovať najmä záujem detí, s akým počúvali vyprávanie biblických príbehov, doplnené ich jednoduchým kreslením na špeciálnu tabuľu. Ale i záujem väčšiny z dospelých, ktorí sa zastavili a počúvali zaujímavo podané evanjelium.

Deti s radosťou prijali rozdávané detské Nové zákony s obrázkami aj skladačky s ilustrovanými biblickými príbehmi. Mnohí z dospelých poslucháčov prijali ponúkané evangelizačné letáky. Niektorí bratia a sestry zo zboru mali vážne rozhovory s dospelými poslucháčmi, ktorí prejavili hlubší záujem

o evangeliu. Aj bratia a sestry, najmä starší, ktorí sa osobne nezúčastnili na evangelizácii, sa za ňu modlili.

Takto využité štyri dni - s dvoma až troma evangelizáciami v každom z nich - boli pre nás povzbudnením k ďalším podobným podujatiám, uskutočneným podľa možnosti vlastnými silami.

Evangelizace v Rokytnici

Jarek Andrýsek

Když jsem v létě navštívil žamberský Kresťanský sbor, který se přechodně scházel v Kunvaldě v tzv. Domku Na sboru, měl jsem z návštěvy dobrý dojem. Otevřená atmosféra, výběr písni a jejich doprovod v současném hudebním stylu, ale hlavně vize misijní práce - snaha vytvořit domácí skupinky tam, kde není žádné evangelikální svědecství. Jedním z takových míst byla i Rokytnice v Orlických horách. Malé město s malým katolickým sborem. To vše v oblasti, odkud vyšla Jednota bratrská, o jejíž historii i současnosti jsem v muzeu „Na sboru“ shlédli poutavou expozici. Církev, která zasáhla všechny kontinenty a v jejichž řadách je v současné době asi 320 000 věřících po celém světě, jakoby zapomněla na místo od kde vyšla. Napadlo mě, že by teď mohli být do Orlických hor vysláni misionáři z těch zemí, kde Jednota bratrská vzkvétá.

Věděl jsem však i o jiném plánu, se kterým přišli žamberstí, když jsme připravovali mládežnickou konferenci pro nedaleké Čenkovice. A sice, uspořádat v Rokytnici evangelizační kampaň se zapojením mládežníků, kteří přijedou na konferenci. Město bylo rozděleno do několika oblastí tak, aby je dvojice či trojice mohly obejít s pozvánkami a dárkem v podobě časopisu Ethos a letáčku. Během dvou dnů se všechny pozvánky rozdaly a my jsme už jen s modlitbou čekali, kolik lidí přijde na večerní přednášky evangelisty Gerda Henneboehle.

Nakonec přece jen někdo přišel, i když to bylo méně lidí, než kolik jich přišlo na koncerty kresťanské hudby. Vše jsme však, dělali s vě-

Společná radost pořadatelů, nově obrácených i evangelisty Gerda Hennebochle (druhý zprava).

domím, že rozsvéráme a že nemůžeme hned sklizet ovoce. Pán však zvěstované slovo požehnal a my jsme se radovali ze tří obrácených mladých lidí, kteří se odevzdali Bohu. Zdá se, že víme o vzniku nové skupinky v Rokytnici se začíná naplňovat. A tak vás, mili čtenáři, prosíme o modlitby, protože jich vyprahlé Orlicko potřebuje stejně, jako letošní léto deště.

informace

Evangelikální theologická konference 2003

10. - 12. listopadu 2003;
Praha 1, Soukenická 15

Téma: Sborová pastorace a pastorační poradenství

Evangelikální theologický seminář a Česká evangelická aliance zvou kazatele a pastýře sborů, psychology, učitele teologických škol, studenty teologie, starší a pra-

covníky sborů a všechny zainteresované na další evangelikální theologickou konferenci. Letošní rok jsme zvolili velice aktuální a praktické téma týkající se sborové pastorace, pastoračního poradenství jejich vzájemného vztahu, v němž se zrcadlí vztah teologie a psychologie. Téma sborové pastorace je velice živě diskutované v mnoha denominacích a letošní ETK si klade za cíl obohatit tuto diskusi o rozměr pastoračního poradenství jako speciální a odborné péče v krizových situacích.

HLAVNÍM hostem bude:

Dan Green, Ph.D. - ředitel křesťanské psychologické kliniky ve Waukescha v USA, přednášející na Trinity International University v Deerfieldu, autor řady psychologických článků a knih.

Dalšími řečníky budou evangelikální teologové, specialisté a pedagogové ETS. Přihlášku a bližší informace najeznete na webové stránce ETS - www.etspraha.cz.

Informace: tel. 281 921 734
e-mail: info@etspraha.cz

Ve dnech 18.-19. října 2003 proběhne v Brně

14. celostátní konference Sdružení křesťanských zdravotníků

Hlavní téma:

Křesťanský zdravotník - má být jiný?

Motto: „... rosíme v toho kterýž jest hlava, totíž v Krista.“ (Ef. 4,15)

Přednášející - hosté:

Dr. med. O. Windecker (SRN),
Prim MUDr. A. Hejlek (Č. Budějovice),
ThDr. J. Slabý (Brno), MUDr. A. Vlčková
(Brno),
MUDr. M. Smilková a MUDr. P. Smilek, PhD.
(Brno),
Mgr. K. Tirpáková (Liberec)

Kontaktní adresa:

MUDr. Marie Smilková
Sdružení křesťanských zdravotníků
Kounicova 73, 602 00 Brno
tel. 549 244 793,
e-mail: bjb.brno@volny.cz

Misionář a sedmero požehnání pro sbor

1. Misionář je svou vírou vzorem a výzvou pro celý sbor.
2. Misionář je ve svém sboru znamením působení Ducha svatého.
3. Misionář je sboru příležitostí, jak prakticky realizovat Boží slovo a Ježíšovo poslání.
4. Misionář umožňuje členům sboru, aby se podíleli na celosvětové misii.
5. Misionář dává modlitebnímu zápasu sboru celosvětový rozměr.
6. Misionář může svými zkušenostmi z misie obohatit evangelizační práci domovského sboru.
7. Misionář se stává vzorem jiným sborům k vysílání dalších misionářů.

Daniel Sprátek

Mrazivého dne 25. února 1725 se dostavila do evangelického Ježíšova kostela za horní branou města Těšina ne ledajaká společnost. Urozený pán Adam Golkowsky, sídlící na Bobrku, přišel křtit svého syna. Ten při křtu obdržel jména Georg Wenzel. Malé dítě křtil sám pastor primarius A. Steinmetz a za svědky byli pán Adam von Schimonsky, učitel Johann G. Schuchardt, baronka Helena von Sobek a paní Johanna von Bludowski. Sotva kdo z přítomných tušil, že malý chlapec ve svém životě sestuje více světa než oni všichni dohromady.

V době, kdy malý Georg Wenzel přišel na svět, probíhala v českých zemích ostrá karolinská vlna protireformace. Ušetřeno bylo jen Ašsko a jen v omezené míře i Slezsko. V Čechách a na Moravě bylo naproti tomu jediným povoleným křesťanským vyznáním římské katolictví a všichni nekatolici byli tvrdě pronásledováni. Osmnácté století bylo také dobou velkých křesťanských misií do zámoří. I z českých zemí se desítky řeholníků účastnily misijních výprav. Nakonec to však nebyly katolické misie, které přinesly českým zemím trvalé místo ve všech učebnicích misiologie a všech dějinách misií, nýbrž misie protestantská – misie obnovené Jednoty bratrské.

Jednotu bratrskou obnovili tajní, převážně německy mluvící protestanté z Kravařská. Ti od Bílé hory uchovávali viru svých předků a bez zajímavosti není ani to, že tajně navštěvovali i roku 1709 založený evangelický Ježíšův kostel u Těšina. Jejich cíl náboženský život však neušel pozornosti vrchnosti, která je krutě pronásledovala. Proto začali od roku 1722 houfně prchat do Saska, na statky hraběte Zinzendorfa, kde založili osadu, nazvanou Herrnhut (Ochranov). Tam obnovili Jednotu bratrskou.

Celkem odešlo v následujících letech z Kravařská do Herrnhut přes 550 osob a z oblasti Jeseníků 100 osob. K nim se později přidala řada osob z jiných zemí, včetně Slezska. Obnova

vená Jednota bratrská (jejíž příslušníci byli často nazýváni „moravští bratři“ nebo pouze „Moravané“ – „Moravians“) vešla do dějin především jako cirkev misijní. Její členové působili v Africe, Skandinávii, Rusku, Indii, Surinamu, Severní Africe, Grónsku a jinde. Historik protestantských misií dr. Warneck pravdivě o obnovené jednotě napsal: „Tato malá cirkev ve dvaceti letech založila více misií, než celá evangelická cirkev ve dvou stoletích.“

Vraťme se ale zpět k příběhu malého Georga Wenzela Golkowského. Roku 1730 jeho otec, pan Adam Golkowsky, přestoupil ke katolické víře. Přibuzní ze strany matky Georga Wenzela poslali chlapce do saského Holzkirchu na výchování k rodině von Zajonscheck, aby se mu dostalo evangelické výchovy. Roku 1736 odešel spolu se svými přestoupy do Herrnhutu. Tam se vyučil krejčím. Dne 26. února 1745 byl přijat do hermnutské náboženské obce za právoplatného člena. O rok později se v obci poprvé účastnil Večeře Páně. Ve svých pětadvaceti letech - v únoru 1750 - byl povolán do bratrských osad v Anglii. Po dvouměsíční cestě dorazil do Londýna. Následující dva roky strávil v obcích Fulneck a Chelsea.

Roku 1752 byl Golkowsky spolu se třemi dalšími bratry vyslán na první misijní výpravu „moravských bratří“ na Labrador. Golkowsky byl nejmladším členem výpravy. Dne 18. května se nalodili na loď „Hope“ (Naděje), plující z Londýna na Labrador. K cíli dorazili koncem července. Dne 9. srpna položili bratři základní kámen domu, jenž se měl stát základem budoucí osady, nazvané Hoffnungsthal (Údolí naděje). Naděje, které s novým místem svého pobytu spojovali, se však nesplnily. Dne 13. září zavraždili domorodi Eskymáci kapitána lodi a šest dalších Evropanů. Ačkoliv nebyl nikdo z misionářů zabít, rozhodli se misi přerušit a vrátit se zpět. Vrátili se na Newfoundland a odtud zamířili k břehům Evropy. V polovině listopadu šťastně dorazili k irskému pobřeží a o několik dní později i do Westminsteru. Tam se Golkowsky a ještě jeden z misionářů setkali s hrabětem Zinzendorfem a dalšími bratry, kterým podali zprávu. Navzdory neúspěchu první misijní cesty nepustili „moravští

bratři“ Labrador ze zřetele a po několika dalších výpravách jej roku 1771 trvale osidlili.

Georg Wenzel Golkowsky se však těchto dalších výprav na Labrador již neúčastnil. Ovšem v Evropě také nezůstal. Hned následujícího roku (1753) nasedl na loď „Irene“ a v září se vydolil v newyorském přístavu. Pensylvánie se mu stala druhým domovem. Pracoval nejprve v bratrských osadách v Bethlehemu a Christiansbrunnu jako vychovatel chlapců, od roku 1754 pak jako účetní a zeměměřič. Nikdy se neoženil a veškeré své nadání věnoval službě v bratrských obcích. V devadesátých letech se stal dokonce představeným obce v Christiansbrunnu. V červenci 1797 odešel na odpočinek do bratrského domu v Nazarethu. Tam také 28. prosince 1813 v požehnaném věku nedožitých 89 let zemřel.

Pozn. Autora: Zpracováno na podkladě dokumentů uložených v Tschammerově knihovně v Cieszynie a v Archivu Jednoty bratrské v Herrnhutu. Za přispění herrnhutských podkladů pro Golkowského životopis vděčím Dr. Hansi Rollmannovi.

nové knihy z A-ALEFu

CESTOU ŽIVOTA 2004

Vychází ročenka. Duchovní úvahy na každý den roku střídavě v češtině a slovenštině. Cena 95 Kč/ 130 Sk.

VÍRA A SPASENÍ

Ve své nové publikaci se autor Ján Ostrolucký snaží objasnit jmenované biblické pojmy a vztah mezi nimi.

Ve 13 kapitolách se zabývá otázkami hříchu člověka, přirozené a Boží viry, jistoty spasení, předurčení, projevy spasení v životě věřícího, odpadnutím v poslední době a budoucím spasením. Jednotlivé kapitoly obsahují také životní příběhy a pohledy různých biblistů na dané téma. Kniha v pevné vazbě má 424 stran A5, předběžná cena je 170 Kč.

Z recenze bratra Jána Hudeca uvádíme:

„Knihu môžem vrele odporúčať najmä všetkým našim slúžiacim bratom, ale i ďalším záujemcom. Je to biblicky fundovaná teologická kniha v najlepšom zmysle toho slova. Popri biblických výkladoch sú v nej veľmi cenné i príklady zo životov veriacich. Kiež dá Pán, aby po jej vydani bol vzbudený veľký záujem o ňu, aby sa dostala k čo najviacerým čitateľom a poslúžila im k večnému i časnému dobru a požehnaniu pre nich i pre ďalších ľudí skrize nich.“

téma příštího čísla

Ako zaobchádzať s peniadzmi

Články k tématu příštího čísla „Ako zaobchádzať s peniadzmi“, jakož i další příspěvky, zasílejte, prosím, na adresu odpovědného redaktora do konce října 2003.

Děkujeme. Redakce

*Za obsah zveřejněných článků
zodpovídají jejich autoři.*

obsah

Úvodník

Hledá se pastýř, zvány jsou ovce! 2

Úvaha

Prechádzka po cintorine 3

Ohlédnutí

520 jubileum Dr. Martina Luthera 4

150 let bratrského hnutí v SRN 4

Informácie

3. Medzinárodná konferencia (IBCM3) ... 6

Kresťanská konference mládeže 2003 ... 8

Tématické články

Pastierska služba 8

Pastýrská péče je úkolem cirkve 10

Poradenská služba 12

Báseň

Hlášam rád správu 14

Tématické články

Rozpoznání a rozvíjení pastýř. daru 15

Paste stádo Božie! 17

Misia

Súčitná starostlivosť 19

Misie ve Starém zákoné 21

Úvaha

Psychologie a hřich 24

Svědeckví

Zivé vzpomínky 25

Zaměřeno na Izrael

Nahradiла cirkev Izrael? 26

Okienko sestier

Misia rukami sestier 28

Recenze knih

Dějiny dogmatu 29

Správy zo sborov

Letná se stěhuje na Spořilov 30

Evangelizácia v Nitre 31

Evangelizace v Rokytinci v Orl. h. 31

Informace

Evangelikální teolog. konference 32

Konference kresťan. zdravotníků 33

Misionář a sedmero požehnání 33

Zapomenutý misionář z Těšínska 33

Nové knihy

Cestou života, Víra a spasení 34

Vydávají Křesťanské sbory v ČR
a Kresťanské zbyty na Slovensku
ve vydavatelství A-Alef
Bořivojova 620/29
718 00 Ostrava

Odpovědný redaktor a adresa české redakce:

Jaromír Andrysek
Okrajová 3, 737 01 Český Těšín
e-mail: ja.andrysek@volny.cz
tel.: 558 734 794

Redakční rada:

Ján Číž, Ján Hudec, Matúš Koša, Ján Kučera,
Ján Ostrolucký, Tomáš Pala, Miloš Rauš, Petr Vadura,
Jan Vopalecký, Ľubomír Vyhnaník, Peter Kozár

Kontaktná adresa pre Slovensko:

Ján Hudec
Partizánska 15, 949 01 Nitra
tel.: 037 741 8212

Grafická úprava obálky a litografie:

Infiniti art, s. r. o.
Štefánikova 145/4, 737 01 Český Těšín

Grafická úprava textu a tisk:

Vydavatelství TEBA
Ostravská 130, 737 01 Český Těšín-Mosty

Foto: Výběr z Konference mládeže 2003

Expedice pro Českou republiku:

Vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 718 00 Ostrava

Expedícia, administrácia a platby pre Slovensko:

Misijná spoločnosť evanjelia Ježísa Krista
Púpavova 4, 841 04 Bratislava

Administrace pro Českou republiku:

Vydavatelství A-Alef
Bořivojova 29, 718 00 Ostrava
e-mail: a-alef@ova.inecnet.cz
tel.: 596 784 269, 596 237 261, 602 552 069

Platby a dobrovolné příspěvky pro Českou republiku:

A-Alef Ostrava, Komercní banka Ostrava
číslo účtu: 81006-761/0100
Vždy je nutné uvést přidělený variabilní symbol odběratele.

Předplatné:

na celý rok 80 Kč + poštovné
jednotlivá čísla 20 Kč + poštovné
Předplatné na další období končí jen písemným
či telefonickým odhlášením v administraci.

Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480.

ISSN 1210-6526

